

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ
РАДИ УКРАЇНИ

Влада – Радам!

Голос України

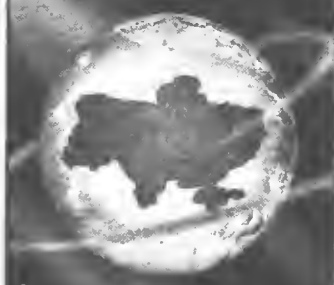
На цьому тижні

✓ У новій редакції ухвалено Закон про профспілки з урахуванням поправок Президента, внесено зміни до Закону про вибори Президента щодо формування виборчих комісій.

✓ Проголосовано постанову ВР про основи державної політики України у сфері прав людини, що є одним із наших зобов'язань перед Радою Європи.

№ 111 (2113) ♦ Субота, 19 червня 1999 року ♦ Ціна договірна

XX століття:
українські
акценти

П
р
и
з
м
а
ч
а
с
у

8-2

! У номер

Наших миротворців чекають у Косово

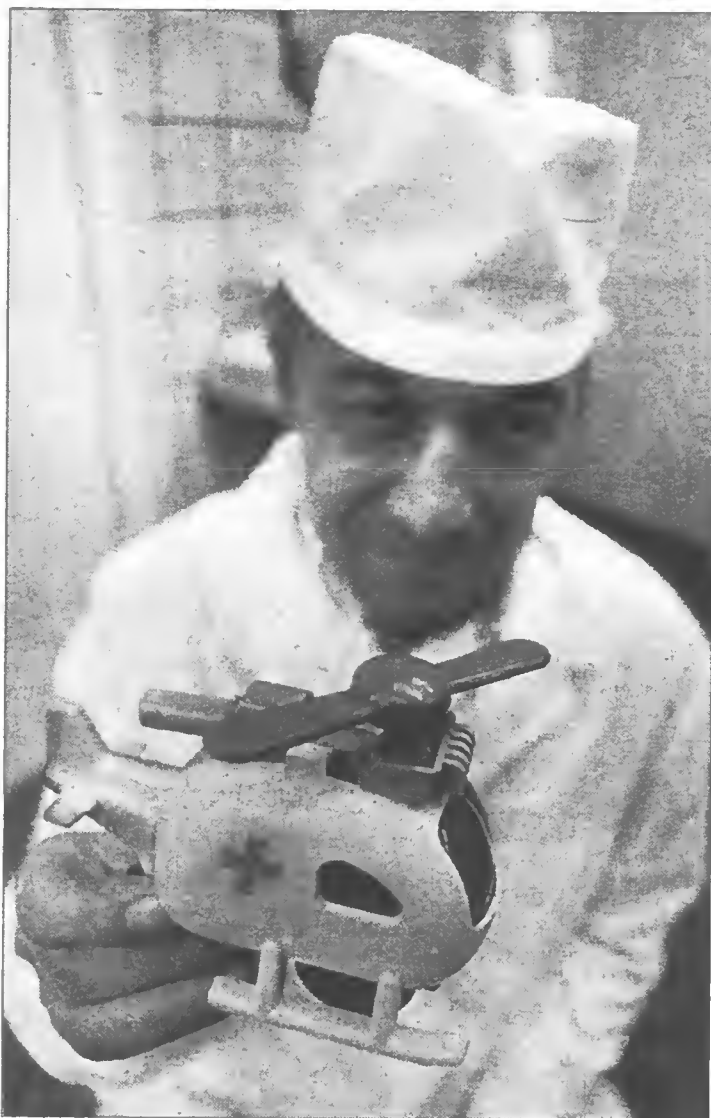
Парламент незабаром чрішить питання про направлення українських миротворців у Косово. Як заявив днями агенції «Інтерфакс-Україна» Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко, «протягом тижня профільний комітет парламенту розробить необхідні документи, і на найближчому пленарному засіданні питання про миротворців буде винесено на розгляд депутатів».

Ми сподіваємося, що Україна надішле свій контингент миротворців у Косово, заявив у Києві державний секретар Великої Британії у справах оборони Джордж Робертсон.

За останніми даними, міжнародні сили безпеки в Косово налічують 26 тисяч військовиків. Більшість з них — із країн НАТО. 200 миротворців надіслала Росія. Щоправда, до останнього моменту не було остаточно узгоджено деякі питання участі російських миротворців в операціях у Косово (мається на увазі суперечка про «сектори» розміщення, які мають країни альянсу, але не має РФ).

(Закінчення на 5-й стор.).

Добрий доктор Айболить нам на поміч прилетить

Вітаємо!

Завтра 1165 тисяч людей у білих халатах відзначать своє професіональне свято — День медичного працівника. Відзначать хто як може: хто на робочому місці — в операційній або під час виклику швидкої допомоги, хто — в колі колег і родини. Відсвяткують за роботою або за столом, якщо вчасно отримають заробітну плату.

Лікарі, фельдшери, медсестри, нянечки борються за здоров'я українських громадян в палатах 3146 лікарень, у кабінетах 6356 поліклінік, у 16353 фельдшерсько-акушерських пунктах. Багато хто з них працює в екстремальних, наближених до польових, умовах — без медикаментів, на старому обладнанні, на голодний шлунок, при цьому залишаючись чесними солдатами безоплатної медицини.

Однак сьогодні є різна медицина — для бідних і для багатих. Люди кажуть: за гроші здоров'я не купиш. Схоже, вони помиляються. Саме за гроші й можна купити все необхідне для лікування і профілактики різних захворювань. І до цього час звикнути. От хоч би не продавалася у нас в країні клятва Гіппократа!

(Продовження медичної теми — на 7-й стор.).

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Чудний Львів за тихої погоди

С
у
с
п
і
л
ь
с
т
в
о

6

Загадка траєкторії часу

Леонід Кучма, Президент України:

«Я — за обережність в оцінках і прогнозах. Але дуже хотілось би, щоб це була переломна точка, за якою — повернення економіки на траєкторію зростання».

Від чергового:

На жаль, економіка зростала вже не в цьому житті. Тому повертатися, очевидно, доведеться тижом — в іншому. І за іншою траєкторією.

Д
о
ш
к
а
п
о
ш
а
н
и

4

Акція «ГУ»

Начальник УДАІ МВС генерал-майор Анатолій Подоляка вітає лауреата акції державтоінспектора Василя Мікловша

«Де общає добро в упадку...»

Підбито підсумки заснованого газетою «Голос України» й УДАІ МВС України конкурсу-огляду імені Людмили Чередник на звання кращого працівника.

За підсумками першого кварталу нинішнього року, лауреатом із врученням почесного диплома і грошової премії в розмірі 500 гривень визнано старшого лейтенанта міліції, державтоінспектора відділення ДАІ Берегівського райвідділу внутрішніх справ Закарпатської області Василя Мікловша...

(Закінчення на 4-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Врожай-99

Час збирати — просльозились

За прогнозами, на Полтавщині за нинішніх жнив зберуть не більш як 1 млн. 200 тис. тонн ранніх зернових за середньої врожайності 22 центнери з га. Для порівняння — 1990 року вал становив мало не 3 млн. тонн. Отож у жнива селяни йдуть похнюпившись.

Та й від чого радіти, коли пального нині в господарствах практично немає. Не вистачає також майже 2 тисяч комбайнів. За найкращими розрахунками, зібрати вирощене вдасться за 22 дні (а колись збирати й за 10!).

СПРОБУЙ І ВИГРАЙ!

Традиційно «ГУ» проводить серед своїх передплатників розіграш захоплювальних призів. Тим, хто зробив свій вибір і передплатив нашу газету на 6 місяців — до кінця року, необхідно надіслати до редакції копію передплатної квитанції. На конверті обов'язково зробіть позначку «Передплата-99». Розіграватимуться найрізноманітніші призи. І все це завдяки нашим спонсорам:

46. ВАТ «Рівненська фабрика нетканних матеріалів» (голова правління Юрій Науменко) — промислові вироби.
47. Державному підприємству «Укрбурштин» (генеральний директор Володимир Бербенець) — ювелірні вироби з бурштину.

48. Ветеранському кооперативу «Черевички» (голова Степан Воробей) — годинники.

Нагадуємо, що в розіграші захоплювальних призів візьмуть участь і ті, хто передплатив «ГУ» одразу на весь рік (копії їхніх передплатних квитанцій зберігаються у редакції). Поспішіть зробити свій вибір на користь «Голосу України». Строки передплати обмежені. Спробуйте своє щастя і в розіграші захоплювальних призів. Стежте за наступними номерами «ГУ», де буде продовжено список призів і наших спонсорів. Нехай вам щастить!

Передплата-99

12.06

У номер

Київ

Куба лікує дітей і оздоровлює економіку

Перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк зустрівся із заступником міністра закордонних справ Республіки Куба Ізабель Альєнде.

Кубинська делегація перебуває в Києві для обговорення подальшої співпраці з Україною, насамперед у гуманітарній та економічній галузях. Як зазначила Ізабель Альєнде, Куба зацікавлена закуповувати в Україні частини для техніки українського виробництва, якої вистачить на Кубі. Також уже домовилися щодо відновлення зв'язків у цукровій галузі (йдеться насамперед про рафінування цукру українськими заводами). Плановано розширити співробітництво й у фармацевтиці: Куба готова постачати медикаменти, аналогів яким наша держава не має.

Під час візиту делегації ще раз висловлювалася подяка за участь Куби в оздоровленні дітей, постраждалих від Чорнобиля. На острові вже пройшли курс лікування 18 тисяч українських дітей. І близько 5 тисяч побували в медичному центрі у Євпаторії, де також працюють кубинські лікарі.

Миколаїв

Підняли прапор

У Миколаєві в присутності Президента Леоніда Кучми на крейсері «Україна» було піднято вітчизняний воєнно-морський прапор.

Крейсер «Україна» було закладено на суднобудівному заводі імені 61-го комунара 1984 року і спущено на воду 1990 року. Тоді крейсер коштував 182 млн. карбованців. 1992 року після укладання міжурядової угоди між Україною і Росією передбачалося завершення його будівництва і передача в користування ВМС України, однак 1996 року за готовності у 95% добудову було зупинено у зв'язку з відсутністю фінансування.

Добудова крейсера почалася наприкінці травня нинішнього року. Нині завод за умови регулярного фінансування може завершити роботу до вересня-жовтня цього року, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Запоріжжя

Пустили завод

Після поїздки на Миколаївщину Президент України побував і в Запоріжжі. Він відвідав Вільнянський район, де на орендованих землях ЗАТ «Корпорація «Хортиця» вирощує масляні культури, був присутній під час пуску ЗАТ «Запорізький завод алюмінієвої катанки», провів зустріч зі спортсменами — чемпіонами України з гандболу командами «ЗТР» та «Мотор Січ», срібними призерками — баскетболістками «Козачки-ЗАЛК». Президент також зустрівся з представниками малого і середнього бізнесу, дав прес-конференцію, провів нараду з керівниками політичних і громадських організацій, оглянув новозбудовані квартири для військовослужбовців.

Фотофакт

Шахтарі, котрі прибули до Києва за заробленим, розпочали голодування біля адміністрації Президента.

Фото УНІАН.

ХТО ВОПОДІЄ ІНФОРМАЦІЄЮ...

Вечірнє засідання 17 червня

Парламентська хроніка

Першим розглянуто проект закону про регулювання виробництва та реалізації стратегічної для України продукції — цукру. Механізм такого регулювання виписано достатньо ретельно, тож депутатський загальний дружно проголосував за прийняття проекту (245 голосів).

Гостра дискусія розгорнулася навколо основних положень закону «Про внесення змін до статті 4 закону «Про підприємництво» (щодо ліцензування радіочастот) з пропозиціями Президента. Як було заявлено, Комітет ВР з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій двома третинами голосів висловився проти поправок Президента. Чому? На переконання депутатів, ці поправки не мають нічого спільного з інтересами держави. Зате домінують дві тенденції: дати ще одній групі чиновників Кабміну «законну» можливість брати хабарі за надання ліцензій на корис-

тування загальнонародним правом на інформацію та, знов-таки, загальнонародною власністю на інформаційний простір; зазначалося, що в такий спосіб придушуються права і свободи громадян.

Проте висунута альтернатива: видавати ліцензії не на використання радіочастотно-го ресурсу, а на діяльність, пов'язану з його використанням, — не знайшла підтримки правового спектра депутатського корпусу. Електронне табло парламенту показало результати голосування по фракціях і практично висвітлювало, хто які позиції займає у президентських перегонах. Сесія проголосувала за відхилення пропозицій Президента, але для подолання його вето потрібної кількості голосів не набралось.

Проект закону про використання радіочастотного ресурсу України доповідав голова Комітету з питань свободи слова та інформації Іван Чиж. Він добре обґрунтував позицію комітету. Більшість

колег-депутатів сприйняла їх позитивно. Проект прийнято у першому читанні.

На завершення сесія розглянула два альтернативні проекти закону про визначення Верховною Радою засад внутрішньої і зовнішньої політики. Свої концепції обстоювали народні депутати Михайло Павловський та Олексій Ющик. У ході бур-

хливого обговорення суть питання, фактично, потонула в суперечках навколо юридичного та смислового значення понять «засади», «норми Конституції» тощо. Тож результативного голосування не вийшло. Голосування законопроекту перенесено на наступне пленарне засідання.

Іван ДМИТРЕНКО.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

Бюджетну резолюцію не прийняли

Ранкове та денне засідання 18 червня

Склав присягу народний депутат Юрій Соломатін.

Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко поінформував парламентаріїв про вихід із фракції НДП народних депутатів Віктора Жердицького і Костянтина Ситника.

Парламентарії відхилили раніше обговорений проект закону про визначення Верховною Радою засад внутрішньої і зовнішньої політики, автор — народний депутат Олексій Ющик.

Докладно опрацьовували проект закону про внесення змін до Закону «Про статус депутатів місцевих рад народних депутатів». Доповідав член Комітету з питань державного будівництва, місцевого самоврядування та діяльності рад Олексій Іщенко.

Пропоновані зміни запроваджують, зокрема, присягу депутата місцевої ради. При чому відмова від присяги рівнозначна складенню депутатських повноважень. Вводиться перелік посад, які несумісні з депутатською діяльністю. Законопроект наголошує: депутатське звернення — це виклад вимог до місцевої виконавчої влади з усіх питань життя регіону. Посадові особи мають дати відповідь на депутатський запит протягом місяця.

У місцевих виборних органах можуть також створюватися депутатські формування (фракції, якщо до них входять не менш як п'ять осіб).

Але найбільшу дискусію викликав проект народного депутата Віктора Горбачова, що стосувався недоторканості депутатів місцевих рад. Депутата місцевої ради не можуть притягувати до кримінальної відповідальності без попереднього обговорення цього питання на сесії місцевої ради. В обговоренні взяли участь народні депутати Олександр Кушнір, Григорій Омельченко, Юрій Крючковський, Олексій Марченко, Микола Мичко, Станіслав Ніколаєнко та інші.

Окремо на голосування було винесено проект народного депутата Віктора Горбачова, підтриманий 230 голосами в першому читанні, і проект закону про внесення змін до Закону «Про статус депутатів місцевих рад народних депутатів» (нова редакція), за нього в першому читанні проголосували 256 народних депутатів.

Доповідь про проект постанови про основні напрями бюджетної політики на 2000 рік (бюджетна резолюція, повторне перше читання) зробила голова Комітету з питань бюджету Юлія Тимошенко. Доповідач зазначила, що комітет опрацював зауваження і пропозиції народних депутатів та частково врахував засади альтернативних проектів. Основні параметри бюджетної резолюції мають такий вигляд: розмір дефіциту бюджету-2000 (раніше пропонували бездефіцитний) визначатиметься оста-

точно під час складання бюджету; дохідна частина становитиме 30 відсотків від ВВП; місцеві бюджети — 40 % відрахувань.

В обговоренні виступили народні депутати Віталій Журавський (НДП), Валерій Асачев (НРУ), Сергій Дорогунцов (КПУ), Володимир Мухін (СоцПУ), Володимир Марченко (ПСПУ), Олександр Турчинов («Батьківщина»), а також міністр фінансів Ігор Мітюков.

Промовці критували Комітет з питань бюджету, який, на їхню думку, не врахував багато внесених пропозицій. Володимир Марченко, зокрема, вніс пропозицію висловити недовіру Юлії Тимошенко як керівнику комітету, яка не впоралася з роботою над проектом бюджетної резолюції.

За Регламентом бюджетна резолюція має бути прийнята до 1 липня. Під час голосування за її прийняття табло висвітлювало 119 голосів.

Заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк, який продовжив головування на сесії, зауважив: коли й надалі так вестиметься робота над бюджетною резолюцією, її прийматимуть до 1 вересня. Він запропонував направити документ до Комітету з питань бюджету для підготовки ще одного повторного першого читання і повернутися до обговорення бюджетної резолюції 29 червня.

Анатолій КАРАСЬ.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ «Про проект Закону України про списання та реструктуризацію заборгованості сільськогосподарських товаровиробників і заготівельних підприємств за отриманими бюджетними позичками»

Верховна Рада України постановляє:

1. Відповідно до пункту 4 розділу XV «Псередні положення» Конституції України проект Закону України про списання та реструктуризацію заборгованості сільськогосподарських товаровиробників і заготівельних підприємств за отриманими бюджетними позичками, внесений на розгляд Верховної Ради України у зв'язку з виданням Указу Президента України від 17 травня 1999 року № 507/99 «Про списання та реструктуризацію заборгованості сільськогосподарських товаровиробників і заготівельних підприємств за отриманими бюджетними позичками», відхилити.

2. Прийняти за основу внесення в порядку законодавчої ініціативи народними депутатами України — членами Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин альтернативний законопроект з цього питання.

3. Доручити комітетам Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин і з питань бюджету доопрацювати зазначений проект Закону України з урахуванням пропозицій народних депутатів України і внести його на розгляд Верховної Ради України на друге читання.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.м. Київ,
16 червня 1999 року.
№ 744 — XIV.

Рішення суду доведеться виконувати

Верховний Суд України на вчорашньому пленумі залишив без задоволення протест Генеральної прокуратури на рішення Верховного Суду щодо видачі претендентам на кандидата в Президенти України достатньої кількості підписних листів. Отже, попереднє рішення Верховного Суду має бути обов'язково виконано. Пленум також прийняв постанову, в якій вказує на грубі порушення Генпрокуратурою і ЦВК чинного законодавства.

Нагадаємо всю історію: претендент на кандидата у Президенти, лідер Соцпартії Олександр Мороз звернувся зі скаргою до Верховного Суду у зв'язку з відмовою ЦВК видати додаткові 150 тисяч підписних листів. 8 червня ВС прийняв рішення, яке зобов'язувало ЦВК видати ці листи. Суд також визнав незаконним протокольне рішення ЦВК про видачу претендентам додатково не більш як 50 тисяч бланків (при реєстрації видається 60 тисяч). У відповідь на це ЦВК звернувся до Генпрокуратури з проханням опротестувати рішення Верховного Суду, що і було зроблено. З проханням видати додаткові підписні листи, окрім уповноважених представників О. Мороза, до ЦВК звернулися представники майже половини зареєстрованих претендентів, зокрема Олександра Ткаченка, Геннадія Удовенка, Юрія Костенка, Геннадія Балашова.

У свою чергу, ЦВК мотивує свою відмову видати додаткові бланки тим, що уже вдвічі перевищено передбачені витрати на виготовлення підписних листів і звернувся до Конституційного Суду з проханням офіційно розтлумачити положення закону про вибори Президента України стосовно необхідної кількості підписних листів.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про оренду державного та комунального майна»

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до Закону України «Про оренду державного та комунального майна» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 15, ст.99, № 31, ст.244; 1998 р., № 11-12, ст.42, № 18, ст.88, № 49, ст.301) такі зміни:

1. Преамбулу Закону викласти в такій редакції:

«Цей Закон покликаний забезпечити підвищення ефективності використання державного та комунального майна шляхом передачі його в оренду фізичним та юридичним особам».

2. Абзаци четвертий та п'ятий частини першої статті 4 викласти в такій редакції:

«нерухоме майно (будівлі, приміщення) та інше окреме індивідуально визначене майно підприємств;

майно, що не увійшло до статутних фондів господарських товариств, створених у процесі приватизації (корпоратизації)».

3. У статті 5:

1) абзац другий після слів «нерухомого майна» доповнити словами «а також майна, що не увійшло до статутних фондів господарських товариств, створених у процесі приватизації (корпоратизації)»;

2) абзац четвертий викласти в такій редакції:

«підприємства — щодо окремого індивідуально визначеного майна (крім нерухомого), а з дозволу органів, зазначених в абзацах другого та третього цієї статті, — також щодо структурних підрозділів підприємств (філій, цехів, дільниць) та нерухомого майна».

4. У статті 9:

1) у частині першій слова «майна підприємств» виключити;

доповнити частину після слів «Фондом державного майна України» словами «(далі — матеріали)»;

2) у частині другій:

абзац перший викласти в такій редакції:

«2. У разі надходження до орендодавця заяви про оренду цілісного майнового комплексу підприємства, його структурного підрозділу, нерухомого майна, а також майна, що не увійшло до статутних фондів господарських товариств, створених у процесі приватизації (корпоратизації), орендодавець у п'ятиденний строк після дати реєстрації заяви надсилає копії матеріалів органу, уповноваженому управляти відповідним майном, а у разі якщо:

доповнити частину новим абзацом такого змісту:

«Орган Антимонопольного комітету України розглядає надіслані йому матеріали і протягом п'ятнадцяти днів після їх надходження надсилає орендодавцеві висновки про можливість оренди та умови договору оренди»;

3) частину третю викласти в такій редакції:

«3. Орган, уповноважений управляти державним майном, розглядає подані йому матеріали і протягом п'ятнадцяти днів після їх надходження надсилає орендодавцеві висновки про можливість оренди та умови договору оренди».

Органи, уповноважені управляти майном, що належить Автономній Республіці Крим або перебуває у комунальній власності, розглядають подані матеріали і протягом п'ятнадцяти днів після надходження матеріалів повідомляють підприємство про своє рішення (надання дозволу щодо укладення договору оренди або відмову). При розгляді матеріалів щодо передачі в оренду нерухомого майна можуть враховуватися пропозиції місцевої державної адміністрації, відповідного органу місцевого самоврядування щодо розміщення бюджетних установ і організацій.

У разі наявності пропозиції місцевої державної адміністрації, відповідного органу місцевого самоврядування щодо розміщення бюджетних установ і організацій органи, уповноважені управляти майном, що належить Автономній Республіці Крим або перебуває у комунальній власності, можуть у цей же термін запропонувати підприємству, заснованому на майні, що належить Автономній Республіці Крим або перебуває у комунальній власності, укласти договір оренди нерухомого майна з бюджетною установою, організацією.

Якщо орендодавець не одержав у встановлений термін висновків органу, уповноваженого управляти державним майном, дозволу, відмови чи пропозицій від органу уповноваженого управляти відповідним майном, укласти договір оренди нерухомого майна з бюджетною установою, організацією.

організацією, висновків органу Антимонопольного комітету України, укладення договору оренди вважається з цими органами погодженим.

У разі, коли підприємство не погоджується з пропозицією укласти договір оренди нерухомого майна з бюджетною установою, організацією, органи, уповноважені управляти майном, що належить Автономній Республіці Крим або перебуває у комунальній власності, можуть без згоди підприємства укласти договір оренди нерухомого майна з бюджетною установою, організацією;

4) у частині четвертій: абзац третій викласти в такій редакції:

«Фонд державного майна України, його регіональне відділення чи представництво протягом п'ятнадцяти днів після надходження матеріалів повідомляє державне підприємство про своє рішення (надання дозволу щодо укладення договору оренди або відмову). При розгляді матеріалів щодо передачі в оренду нерухомого майна можуть враховуватися пропозиції місцевої державної адміністрації, відповідного органу місцевого самоврядування щодо розміщення бюджетних установ, організацій»;

доповнити частину після абзацу третього новими абзацами такого змісту:

«У разі наявності пропозиції місцевої державної адміністрації, відповідного органу місцевого самоврядування щодо розміщення бюджетних установ і організацій Фонд державного майна України, його регіональне відділення чи представництво може у цей же термін запропонувати державному підприємству укласти договір оренди нерухомого майна з бюджетною установою, організацією.

У разі, коли підприємство не погоджується з пропозицією укласти договір оренди нерухомого майна з бюджетною установою, організацією, Фонд державного майна України, його регіональне відділення чи представництво може без згоди підприємства укласти договір оренди нерухомого майна з бюджетною установою, організацією».

У зв'язку з цим абзаци четвертий — десятий вважати відповідно абзацами шостим — дванадцятим;

доповнити частину новим аб-

зацом такого змісту:

«орендодавець, зазначений в абзаці другому та третьому статті 5 цього Закону, прийняв рішення про укладення договору оренди нерухомого майна з бюджетною установою, організацією»;

5) абзац перший частини сьомої викласти в такій редакції:

«7. За наявності заяв про оренду цілісного майнового комплексу підприємства, його структурного підрозділу (за умови відсутності заяви бюджетної установи, організації) від двох або більше фізичних чи юридичних осіб орендар визначається орендодавцем на конкурсних засадах».

5. Частину другу статті 13 викласти в такій редакції:

«2. Орендоване майно (крім окремого індивідуально визначеного майна) включається до балансу підприємства, господарського товариства із зазначенням, що це майно є орендованим.

Орендоване нерухоме та інше окреме індивідуально визначене майно залишається на балансі підприємства чи господарського товариства, створеного у процесі приватизації (корпоратизації), із зазначенням, що це майно передано в оренду, та зараховується на позабалансовий рахунок орендаря із зазначенням, що це майно є орендованим».

6. У статті 19:

1) частину першу викласти в такій редакції:

«1. Орендар за користування об'єктом оренди вносить орендну плату незалежно від наслідків господарської діяльності. Річна орендна плата за користування цілісним майновим комплексом підприємства, його структурним підрозділом не може перевищувати десяти відсотків вартості орендованого майна. У разі визначення орендаря на конкурсних засадах умовами конкурсу може бути передбачено більший розмір орендної плати»;

2) у частині другій слова «граничні розміри» виключити;

3) доповнити статтю частинною шостою такого змісту:

«6. Стягнення заборгованості по орендній платі провадиться в безспірному порядку на підставі

виконавчого напису нотаріуса».

7. У статті 23:

1) частину другу викласти в такій редакції:

«2. Орендареві належить право власності на виготовлену продукцію, в тому числі у незавершеному виробництві, та доход (прибуток), отриманий від орендованого майна, амортизаційні відрахування на майно, що є власністю орендаря, а також на набуте орендарем відповідно до законодавства інше майно»;

2) частину третю викласти в такій редакції:

«3. Амортизаційні відрахування на орендовані цілісні майнові комплекси підприємств, їх структурні підрозділи нараховує та залишає у своєму розпорядженні орендар.

Амортизаційні відрахування на орендоване нерухоме та інше окреме індивідуально визначене майно нараховує та залишає у своєму розпорядженні підприємство, господарське товариство, створене в процесі приватизації (корпоратизації), на балансі якого знаходиться це майно.

Амортизаційні відрахування використовуються на відновлення орендованих основних фондів.

Орендар має право за погодженням з орендодавцем, якщо інше не передбачено договором оренди, за рахунок власних коштів здійснювати реконструкцію, технічне переоснащення, поліпшення орендованого майна.

Право власності на майно, придбане орендарем за рахунок амортизаційних відрахувань, належить власнику орендованого майна, якщо інше не передбачено договором оренди».

8. Доповнити статтю 25 абзацом другим такого змісту:

«У разі приватизації орендованих нежилчих приміщень у будинку між новим власником та іншими співкористувачами нежилчих приміщень цього будинку, в тому числі закріплених за ними в установленому порядку на праві повного господарського відання або оперативного управління, повинна укладатися угода про спільне користування будинком і прибудинковою територією».

II. Цей закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
20 травня 1999 року.
№ 685- XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести такі зміни до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 27, ст.181, № 47, ст.294; 1998 р., № 10, ст.35, № 18 ст.94, № 26, ст.151; 1999 р., № 8, ст.55):

1. Підпункт 8.3.1 пункту 8.3 статті 8 доповнити абзацом другим такого змісту:

«Суми амортизаційних відрахувань вилученню до бюджету не підлягають, а також не можуть бути базою для нарахування будь-яких податків, зборів (обов'язкових платежів)».

2. У статті 22:

абзаци перший — восьмий пункту 22.4 замінити абзацом першим — четвертим такого змісту:

«У 1999 бюджетному році суми амортизаційних відрахувань визначаються та врахову-

Про оподаткування прибутку підприємств»

ються при визначенні об'єкта оподаткування у порядку, встановленому пунктом 3.1 статті 3 цього Закону, із застосуванням понижуючого коефіцієнта 0,8 до норм амортизації, встановлених пунктом 8.6 статті 8 цього Закону. При цьому частина податку на прибуток підлягає зарахуванню до Державного бюджету України.

У разі коли за результатами звітного (податкового) періоду розрахункова сума, яка визначається як 30 відсотків від різниці між сумою амортизаційних відрахувань звітного (податкового) періоду, визначеною із застосуванням норм амортизації, встановлених пунктом 8.6 статті 8 цього Закону, та сумою амортизаційних відрахувань цього ж звітного (податкового) періоду, визначеною із застосуванням понижуючого коефіцієнта, є меншою або дорівнює сумі нарахованого податку на прибу-

ток такого звітного (податкового) періоду, до Державного бюджету України спрямовується сума податку на прибуток, що дорівнює такій розрахунковій сумі.

У разі коли така розрахункова сума є більшою, ніж сума нарахованого податку на прибуток, до Державного бюджету України спрямовується сума фактично нарахованого податку на прибуток. При цьому перевищення розрахункової суми над сумою нарахованого податку на прибуток не враховується при визначенні податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств наступних звітих (податкових) періодів.

Для суб'єктів господарської діяльності, які відповідно до закону сплачують єдиний (фіксований) податок або не є платниками податку з прибутку відповідно до пункту 10.1 статті 10 цього Закону, норми,

Про внесення змін до Закону України

визначені абзацами першим — третім цього пункту, не застосовуються».

У зв'язку з цим абзаци дев'ятий — одинадцятий вважати відповідно абзацами п'ятим — сьомим.

3. Пункт 22.24 виключити. У зв'язку з цим пункт 22.25 вважати пунктом 22.24.

II. Цей закон набирає чинності з дня його опублікування та застосовується платниками податку при визначенні податкових зобов'язань з 1 квітня 1999 року, крім суб'єктів господарської діяльності, визначених у абзаці четвертому пункту 22.4 статті 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств», для яких норми цього Закону застосовуються з 1 січня 1999 року.0

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
6 квітня 1999 року.
№ 568- XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про приєднання
України до Конвенції
про охорону інтересів
виробників фонограм
від незаконного
відтворення їхніх
фонограм від 29 жовтня
1971 року

Верховна Рада України постановляє:

Приєднатися до Конвенції про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм від 29 жовтня 1971 року.

Голова
Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
15 червня 1999 року.
№ 738 — XIV.

Згідно з Регламентом Верховної Ради, законами та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

«Де общає добро в упадку...»

Біда. На Берегівщину насувалася досі небачена повінь. Того дня по тривозі було піднято увесь райвідділ міліції на чолі з Василем Мікловшем.

Акція тижня

(Початок на 1-й стор.).

... Так сталося, що його начальник капітан міліції перебував тоді в Києві на екзамінаційній сесії в Академії МВС. У таких випадках керувати відділенням доручали старшому лейтенантові міліції Василю Мікловшу.

Того дня по тривозі було піднято увесь райвідділ міліції. Біда. На Берегівщину насувалася досі небачена повінь. Вже опісля було визначено, що вода в Тисі і Боржаві піднялася на сім метрів. Щоб уявити це, треба зм'ярати поглядом два поверхи будинку.

Крижана листопадова хвиля накочувалася не по хвилинах, а по секундах. Страшна стихія у своїй незворотній несамоовитості та люті. Всі сили району було мобілізовано на рятування людей та евакуацію потерпілих.

Чи не найбільше лихо підступило до села Вари. Сюди й поспішили рятувальники старший лейтенант Василь Мікловш і державтоінспектори Іван Халус та Іван Гичка.

Люди не могли повірити, що таке робиться, але на їхніх очах у бурхливих водних потоках осідали хати і, розвалившись, зникали геть за водою. Довкола крики, зойки, ревіння худоби, лемент птиці, скавування собак. Ще попервах можна було докричатися до варівчан, аби найшвидше полишали житло і тікали геть подалі від розбурханої Тиси.

А далі треба було рятувати передовсім дітей і старих людей. Старший лейтенант Василь Мікловш роздобув човен і, утримуючи його в каламутній, крижаній круговерті, вивіз у небезпечне місце тих, хто вже, напевне, попрощався з життям. А було їх понад 30 осіб.

Вся команда берегівських «даїшників» на чолі з своїм тимчасовим начальником діяла чітко і самовіддано. Допомогали виносити із затоплених будівель нехитрий селянський скраб, не допускали паніки і мародерства.

Тепер, коли село Вари загоєє рани, з допомогою держави помалу відбудовується, тут з радістю і одночасно з якоюсь гордістю кажуть:

— Людських жертв у нас, слава Богу, не було...

Осіння купіль у розбурханій холодній Тисі для Василя марно не пройшла. Коли повінь вже відступила, він звернувся до лікарів, які встановили: чвалаючи у рибальських чоботях по затоплених вуличках села, він вже мав запалення легенів.

На вигляд скромний, симпатичний молодий чоловік. Родом звідси. З дитинства з легкої руки батька кохався на автомобілях. Закінчив Київський автомобільно-дорожній інститут. І ось уже понад шість років несе службу у Берегівському ВДАІ. Вступив на заочне відділення юридичного факультету Ужгородського держуніверси-

тету. Там і зустрів свою Вікторію. Тепер їх троє — малому Андрійкові виповнився рік.

— Що закарбувалося в пам'яті від тих трагічних подій?

Василь, усміхаючись, каже:

— Не знаю чому, але часто, наче наяву, бачу, як на самісіньких вершечках високих кукурудзяних стебел, які ще не сховалися під водою, намагаються втриматися молоді перелякани зайченята.

— Вчинок ваш і ваших друзів можна справедливо назвати подвигом?

Василь несподівано для нас відповів на це словами Івана Котляревського: «Де общає добро в упадку, забудь отця, забудь і матку, лети повинність ісправлять».

Ми зрозуміли, що це не була цитата. Це була його, Василя Мікловша, істина.

Іван ГУДЗОВАТИЙ,
Анатолій КАРАСЬ.

Скільки коштуватиме бензин завтра? А через тиждень, місяць?

Особливості цінового клонування

Переоцінка тижня

Цього літа, якщо вірити власним очам, ціни на всі види нафтопродуктів зростають щодаки на 10 відсотків. Якщо ця тенденція зберігатиметься ще тижднів зо два, можна очікувати на ціновий сплеск у торгівлі харчовими продуктами і товарами широкого вжитку.

Не може бути, запевняють урядовці, ми застосуємо вже випробувані заходи адміністративного регулювання споживчих цін. Знаючи про те, що в основі цінового клонування на товар-

них ринках якраз і стоять адміністративні заходи, урядовцям не вірять. Мало того, реагують відповідно до ситуації. Щойно київський мер Олександр Омельченко розпорядився вста-

новити невинуватиме низькі ціни на цукор, як це породило впевненість у його дефіциті, цукор мели з прилавків, користуючись раптовою появою в обігу емітованої готівки.

Як тільки почали на місяцях установлювати граничні ціни, на окремі сорти хліба в деяких областях України вони зросли на 3,6—16,4 відсотка. За даними Мінекономіки, хліб подорожчав у Дніпропетровській, Одеській, Тернопільській, Харківській, Рівненській, Хмельницькій областях та Севастополі.

Тим часом урядовці в поті чола продовжують політику цінових обмежень, обчислюючи розміри націнок і рівні рентабельності, замість удосконалювати методологію формування собівартості продукції з огляду на попиту і пропозицію. Адже цілком очевидно, що нинішній ціновий сплеск на ринку нафтопродуктів зумовлений почасти недосконаліми схемами розрахунків у сільському господар-

стві, де собівартість продукції прив'язується до власних побажань чиновників з МінАПК, а не економічних нормативів. А ці побажання зле позначаються на споживчих цінах — згадайте лише, що до кінця травня протримався 20-відсотковий ПДВ на продукцію, яку закуповували в населення через споживспілку.

Та що там побажання, навіть невинні прогнози міністерських чиновників щодо падіння обсягів виробництва, погодних умов, традиційних втрат — це також особливості національного клонування цін. Ще взимку пророкували, що бурякового цукру ледь вистачить для задоволення потреб внутрішнього ринку, так воно, зрештою, і сталося. Але про цукровий ринок як такий заходилися дбати тоді, коли цукор вже зник з прилавків, а ціни на нього пішли вгору. До речі, з цукром вийшло приблизно так, як з горілкою. Коли на неї встановили мінімальні ціни, населення почало активно зотоварю-

ватися про всяк випадок, в надії розпродатися, коли ціни стануть прийнятніші.

Сьогодні можна назвати десятки причин погіршення інфляційного клімату на товарних ринках держави. Очевидно, наприклад, що зростання цін на нафтопродукти якоюсь мірою зумовлене скороченням пропозиції на російському ринку, незавантаженістю потужностей вітчизняних НПЗ сировиною, низькою порушень антимонопольного законодавства тощо. Дуже схоже на те, що нафтова діста, на якій сидять наші нафтопереробні заводи, винятково російського походження, бо її подавали до переговорного столу щодо транзитних ставок і контрольного пакета акцій ЗАТ «ЛіНОС». Проте так чи інакше всі причини стосуватимуться особливостей національного клонування цін, інакше кажучи — витівок столоначальника, в якому сидить переляканий реформатор.

Сергій ВЛАД.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Хто за яким дубом стоїть?..

Криївка. Підпільник Кіндрат, як завжди, хоче читати газету. Але не читає. Погас каганець. У дрімучому лісі — чергова енергетична криза. Юзик виголосує в п'ятому:

— Треба витрусити все з цих шахраїв, особливо не з тих, хто тримає бензоколонки, а тих, хто за ними стоїть, — оптових покупців! Це вони нам оголосили війну, і треба їм гідно відповісти!..

— Юзику, ну і як саме відповідати будемо?

— Давай, Кіндрате, ліс підпалимо!

— Тю! Нащо?!

— Принаймні, видно буде, хто за ким стоїть!..

Кого ми маємо на увазі

Йоганнес Ф. Лін, віце-президент Світового банку по регіону Європи та Середньої Азії:

— Коли ми кажемо про необхідність зробити процес приватизації більш інтенсивним, то, швидше за все, маємо на увазі посилення ролі стратегічного інвестора, а не приватизацію через ринок цінних паперів.

Від чергового:

А коли ми кажемо про необхідність зробити процес приватизації більш ін-

тенсивним, то, швидше за все, нічого не маємо на увазі.

Ковбаска почім?

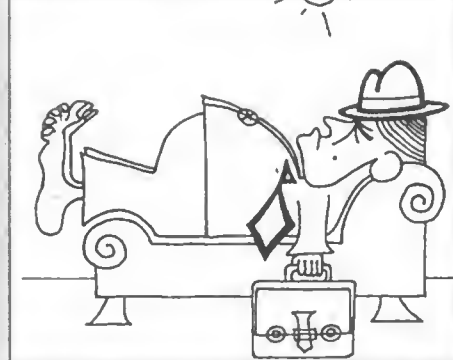
Степан Гавриш, народний депутат України:

— У нашому голодному політичному полі, яке волає шодня смажених фактів, прізвище Волкова (народний депутат України, очолює передвиборний штаб Л. Кучми. — Черг.) — це добре просмажена ковбаска...

Від чергового:

Уміє ж людина красиво висловлюватися! До речі, почім ваша, пане Гавриш, смажена ковбаска зі смаленого Волкова?!

Прем'єр довічно?..

«МВФ розглядає можливість реструктуризації чи «цілковитого прощення» боргів державам, які не можуть повернути кредити фонду, щоб не погіршувати їхнє фінансово-економічне та соціальне становище» («Інтерфакс-Україна»).

Валерій Пустовойтенко, Прем'єр-міністр України: «Це було б непогано, якби для України та Росії влаштували таку реструктуризацію на все життя...»

Від чергового:

Валерію Павловичу, а ви що, збираєтесь залишатися прем'єр-міністром усе життя?

Черговий по дошці Вілен КАЙДАШ.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Наших миротворців чекають у Косово

(Початок на 1-й стор.)

Учора зранку, коли в Гельсінкі ще тривали переговори щодо секторів між російськими та натовськими міністрами оборони і закордонних справ, Дж. Робертсон ухилив відповідь українським журналістам, що досягнуто принципової згоди де-факто не розподіляти Косово на сектори. Якого практичного втілення набуває ця ідея, невідомо. Коли верстався номер, країни альянсу ще просили Францію поступитися частиною свого сектору на користь Росії, а Борис Ельцин висловлював повну незгоду з тим, що «Росії не хочуть давати сектор».

У разі, якщо це питання вдасться владнати, Росія змогла б збільшити свій контингент миротворців. І готова це зробити дуже швидко. Звісно, за умови, що Румунія, Болгарія та Угорщина нададуть для цього повітряний коридор.

Також, як заявив держсекретар Великої Британії з питань оборони, кілька країн — нечленів НАТО, в тому числі й неєвропейських держав, висловили бажання надіслати своїх миротворців до Косово.

Київ поки що розмірковує над запрошенням узяти участь у міжнародних силах безпеки. Те, що це запро-

шення вже було надано, підтвердив сам пан Робертсон.

Міністерство оборони України — після погодження з Верховною Радою — готує надіслати у Косово контингент чисельністю до 1400 осіб. Найімовірніше, витрати за свою миротворчу місію має взяти на себе Україна, як це роблять й інші держави.

За твердженням нашого міністерства, саме з можливою участю Києва в міжнародних силах безпеки й пов'язане недавнє відкликання українських кораблів з миротворчих навчань «Кооператив Партнер-99» (у межах програми НАТО «Партнерство заради миру»). «Ці кораблі та їх екіпажі перебувають у готовності до виконання не умовних, а реальних миротворчих завдань», — йдеться в повідомленні прес-служби Міністерства оборони України.

Таким чином, справа — тільки за рішенням парламенту. За деякими даними, основні суперечки серед депутатів може викликати питання підпорядкування українських миротворців у Косово. Зокрема, Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко вважає: «Україна повинна підпорядковуватися не НАТО, а ООН».

Надія БЕДРИЧУК.

Нове управління ліквідовує борги

Відкриття тижня

Чому Україна не змогла скористатися зі свого значного економічного потенціалу?

Для відповіді на це запитання можемо знайти чимало об'єктивних причин, але майже не доводилося чути, що неефективність виробництва часто спричинена неефективним управлінням.

Якось спостерігав таку картину. До невеликого районного містечка прибув західний бізнесмен, котрий мав бажання вкласти інвестиції в місцеве підприємство. Коли ж разом із директором вони підійшли до заводу, який стояв, «крутилося» кілька десятків управлінців, інвестор запитав: «Це вже цеци?». І після одержаної відповіді у нього зникло будь-яке бажання вкладати гроші в цей завод. Він лише зауважив: «Здається, я переоцінив свої сили і не зможу прогнати стільки управлінців». Додавши, що у нього на батьківщині аналогічним виробництвом управляють п'ять чоловік. Отже, ефективне управління окремими підприємствами сьогодні має неабияке значення. Саме на цій проблемі вирішив зосередити свою увагу Центр народної економіки, який очолює народний депутат України Василь Хмельницький. За його словами, без нового управління, головною метою якого буде отримання прибутку, а не вибивання різноманітних пільг, економічного зростання

не дочекається. Бо попри те, що тільки минулого року внаслідок надання пільг бюджет втратив 19 млрд. гривень (75 відсотків його прибуткової частини), кількість рентабельних підприємств сягає лише 40 відсотків. Не слід також забувати, що пільги збитковим підприємствам означають збільшення податкового тиску на ефективні виробництва. Але чи може хтось навести приклад, коли податкові індульгенції перетворювали на ефективні? Натомість ризикуємо занепасти ті, що ще працюють. Тож, на думку В. Хмельницького, єдиний вихід — нове управління, що базується на ефективній та прибутковій праці.

Незважаючи на те, що Центр народної економіки діє лише два місяці, методики нового управління уже запроваджені на кількох підприємствах. Приміром, ще недавно Полтавський алмазний завод перебував у дуже важкій економічній ситуації, а після запровадження минулого року нових методів управління обсяг реалізації продукції в 1998

році, порівняно із 1997-м, зріс на 23,1, а балансовий прибуток — на 69,8 відсотка. При цьому частина бартеру при оплаті основної продукції — алмазних порошків — становила лише 2,1 відсотка. Крім того, практично вдалося погасити кредиторську заборгованість, більш як на мільйон гривень зросла балансова вартість основних засобів підприємства, а робітники забули, що таке борги із зарплати. На іншому підприємстві — Полтавській кондитерській фабриці — ситуація також поліпшилась. Вже протягом двох років зростання виробництва становить 30 відсотків, що також дало змогу забути про борги перед бюджетом, кредиторами та робітниками. І це не тільки полтавський феномен. Наприклад, завдяки новому управлінню зростання обсягів виробництва чавуну на «Запоріжсталі» у квітні 1999 року, порівняно з жовтнем 1998-го, становило 156 відсотків, сталі — 151, прокату — 161. Обсяги реалізації продукції за цей самий період зросли на 157,9 відсотка, а розрахунки не за бартером, а «живими» грошми збільшились у 4,3 разу. Тут також відсутні борги перед бюджетом та із зарплати. То, може, й справді нове управління здатне залучити до роботи економічний потенціал України. Чим не відкриття тижня?

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Повернулися за інтелектом?..

Спроба тижня

Другу спробу завоювати ринок телекомунікацій України намагається зробити «Моторола». Тільки цього разу йдеться про захоплення інтелектуального ринку. На базі Національного технічного університету «КПІ» «Моторола» планує створити науковий центр, який писатиме програми та готуватиме кадри для обслуговування фірми.

Проректор КПІ з наукової частини Михайло Ільченко каже, що з ряду причин є сенс створювати такий центр. Адже наші спеціалісти мають високу кваліфікацію і використовувати їхні можливості набагато дешевше, ніж західних. А щоб наші фахівці та вчені не виїжджали за кордон, «Моторола» обіцяє забезпечити їм безбідне існування. Нині вже є попередня домовленість із факультетами аерокосмічних систем, прикладної математики та електронної техніки.

Справа пахне криміналом

Заява тижня

Історія з підписними листами для претендента на кандидата на посаду Президента України Олександра Мороза стала своєрідним лакмусовим папірцем у дотриманні різними посадовими особами закону. Ще не висохло чорнило на постанові Верховного Суду, яка «остаточно» зобов'язала ЦВК видати додатково 150 тис. підписних листів для О. Мороза, а Генпрокуратура й ЦВК заблокували її виконання. При цьому високопоставжені чиновники посилаються на норми законів. Нам здалося, що варто вислухати думку незаангажованого юриста. Отже, слово президенту Української правової фундації, народному депутату Сергію Головатому, який недавно оприлюднив заяву з цього приводу. Подіємо у викладі.

«14 червня 1999 року заступник Генерального прокурора Д. Ветоха вніс до Пленуму Верховного Суду України протест на рішення судової колегії в цивільних справах Верховного Суду України у справі за скаргою на рішення Центральної виборчої комісії України (скарга О. Мороза на рішення ЦВК).

З точки зору законності такі дії Д. Ветохи слід кваліфікувати як перевищення влади або службових повноважень, що тягне за собою кримінальну відповідальність (ст. 166 Кримінального кодексу України).

У цих його діях присутній умисел. Адже він особисто усвідомлює, що його дії є заздалегідь протиправними. Доказом цього є лист Д. Ветохи до Верховної Ради України (№ 19/2—13675-98 від 13 жовтня 1998 року), в якому він стверджує: «Відповідно до ст. 121 Конституції України прокуратура не має права здійснювати нагляд за розглядом цивільних справ судами. Згідно зі ст. 12 ЦПК Украї-

ни нагляд за судовою діяльністю здійснюють вищестоящі суди... відповідно до ст. 38 Закону України «Про прокуратуру» прокурор не має права втручатися у справу для перевірки законності судових постанов по ній... Рішення, дії чи бездіяльність службових осіб, в тому числі Центральної виборчої комісії, відповідно до ст. 55 Конституції України та ст. 248-1 ЦПК України також оскаржуються до суду. За викладених обставин, підстави для втручання органів прокуратури відсутні».

Дивна позиція, на думку С. Головатого, у керівництва Генпрокуратури. Воно мало порушити кримінальну справу за фактом перевищення влади Д. Ветохою, зобов'язати Центральну виборчу комісію виконати рішення Верховного Суду.

Це впливає і з Конституції та законів України. До того ж у листі Генпрокуратури до голови Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України О. Єльшкєвича ще 28.05.99 р. зазначалося:

«Конституцією України та законодавством про вибори Президента України на органи прокуратури не покладено функції нагляду за додержанням виборчого законодавства. Відповідно до Перехідних положень Конституції України ці функції прокуратура виконувала до введення в дію законів, що регулюють діяльність державних органів з контролю за додержанням відповідних законів. Таким постійно діючим державним органом відповідно до Конституції України, Закону України «Про Центральну виборчу комісію» (ст. 1) та інших законів України... є Центральна виборча комісія... Рішення, дії або бездіяльність... Центральної виборчої комісії може бути оскаржене до Верховного Суду України. Цей порядок визначено ст. ст. 243-6 — 243-10 ЦПК України. Рішення Верховного Суду є остаточним».

Які ще додаткові докази неправомірних дій Генеральної прокуратури необхідні, коли керівництво саме заявило, що у зв'язку із прийняттям Конституції України прокуратура припинила здійснювати судовий нагляд, а згідно з новою Конституцією України та новим законодавством прокуратура не здійснює навіть загальний нагляд за дотриманням виборчого законодавства? То що тоді означає «протест» Д. Ветохи? Хіба це не прояв політичної заангажованості?

Верховна Рада України не повинна залишити це без належного реагування».

Оголошення

Порядок денний загальних зборів акціонерів ЗАТ «Київметал»

що відбудуться «6» серпня 1999 р. о 15 годині в приміщенні цеху виробничих послуг ЗАТ «Київметал» за адресою: 253125, м. Київ, вул. Визволителів, 5. Реєстрація акціонерів та їх представників починається о 14 годині 6 серпня 1999 року за місцем проведення зборів.

На загальних зборах буде розглянуто питання:

1. Про випуск акцій другої емісії та збільшення статутного фонду товариства.

2. Внесення змін до статуту.

Повідомлення про збільшення статутного фонду ЗАТ «Київметал».

1. Збільшення статутного фонду проводиться з метою залучення додаткових коштів, що будуть направлені на розвиток підприємства.

Збільшення статутного фонду здійснюється шляхом випуску нових акцій. Розмір збільшення статутного фонду 3 000 000 грн.

2. Ст. 6.1. статуту товариства передбачено викласти у такій редакції: «6.1. Статутний фонд товариства становить 6 221 900 (шість мільйонів двісті двадцять одна тисяча дев'ятсот) гривень. Статутний фонд товариства поділений на 124 438 (сто двадцять чотири тисячі чотириста тридцять вісім) простих іменних акцій номінальною вартістю 50 гривень кожна».

3. Додатково випускаються 60 000 штук простих іменних акцій номінальною вартістю 50 гривень кожна. Загальна номінальна вартість акцій додаткового випуску 3 000 000 гривень.

4. Акті розміщуються серед акціонерів товариства шляхом укладання договорів купівлі-продажу між емітентом та акціонером.

5. Розміщення акцій другої емісії здійснюється відповідно до Положення «Про розміщення акцій другої емісії серед акціонерів ЗАТ «Київметал».

6. Збитків, пов'язаних зі зміною статутного фонду, не передбачається.

Правління ЗАТ «Чернівецький машинобудівний завод» повідомляє акціонерів, що 5 серпня 1999 року в приміщенні БК «Сучасник» по вул. Прутський, 16 відбудуться чергові загальні збори акціонерів ЗАТ «Чернівецький машинобудівний завод» з наступним порядком денним:

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності ЗАТ «Чернівецький машинобудівний завод» за 1998 рік.

2. Звіт ревізійної комісії за результатами перевірки фінансово-господарської діяльності ЗАТ «Чернівецький машинобудівний завод» за 1998 рік.

3. Звіт спостережної ради про роботу товариства в 1998 році.

4. Внесення змін та доповнень до Статуту.

5. Надання повноважень віднесених до компетенції загальних зборів правління.

6. Затвердження «Положення про порядок переходу права власності на акції ЗАТ «Чернівецький машинобудівний завод».

7. Затвердження річного балансу за 1998 рік.

8. Затвердження терміну та порядку виплати дивідендів за 1998 рік.

9. Затвердження реєстратора.

10. Різне.

Початок роботи зборів о 12 годині, реєстрація акціонерів з 8-00 до 12-00 за наявності документа, що посвідчує особу.

Представникам акціонерів, крім документа, що посвідчує особу, потрібно мати доручення.

Чудний Львів за тихої погоди

Львівщина в уяві «східняка» — український П'ємонт, вічна опозиція будь-якому «центру». І ось маєш: місцева влада перед виборами завзято орієнтує підданих виключно на вірність діючому Президентові! Редактори кількох газет регіону навіть звернулися до того самого Президента із заявою: мовляв, певні сили прагнуть згорнути демократію (див. «ГУ» від 16 червня ц. р.).

Дев'ять річниця першого «Вивиху»

... Перший, кого я зустрів у Львові, був поет Назар Гончар з перебинтованим пальцем. Так Назар відзначив 9-річчя першого львівського «Вивиху», розкішного фестивалю абсурду. Чим не символ: від вивиханського шторму через дев'ять літ лишився тільки вивихнутий палець Назара. А знаменитий «вивихнутий дім» знесли у Львові ще торік. А співачка Ірчик-зі-Львова стала просто Іреною. Це дрібниці, але — промовисті для стороннього спостерігача. Приміром, я чомусь згадую, що колись львів'янки ходили на мітинги у найкращих сукнях! Я мимоволі порівнюю портрети лідерів: поривистий Чорновіл, шляхетні опришки — брати Горині, потім — респектабельний Гладій і наостанок — нинішній голова облради та облдержадміністрації Степан Сенчук, простий, розсудливо-категоричний, чимось схожий на молодого Хрущова. Це теж певна ознака. Можливо, хороша ознака унормованості. Бо не можна ж довго жити у вивихнуто-революційному стилі.

Правда, перед моїм приїздом на знаменитий львівський стометрівці збиралося народне віче на підтримку газети «За вільну Україну», переслідуваної податківцями. Народ, кажуть, зібрав 400 гривень. Дехто замість грошей приніс продукти! Газета з податківцями розраховувалася, але кажуть, що на цьому не закінчиться.

Ідеаліст? У макулатуру!

Нагадаємо, що приводом для звернення редакторів львівських газет до Президента стало «посилення тиску на ЗМІ, непоодинокі погрози журналістам, необґрунтовані судові вимоги, безпідставні перевірки контролюючих органів і т. д.» Це пов'язують з початком передвиборної боротьби. Он Євгенові Марчуку не дали виступити перед людьми в оперному театрі — виступав під дощем! Справді, якось так «збіглося»: після того, як «ЗВУ» оприлюднила свої симпатії до Марчука, орендна платня зросла у п'ятеро, і пильні пожежники де не взлися, і податківці — тут як тут. Сенчук, слід віддати йому належне, оперативно зустрівся з журналістами й заявив: преса мусить жити, але дотримуватися закону, а між владою й пресою, якщо йдеться про державницькі позиції, не повинно бути непорозуміння. Але... Та сама «ЗВУ» вже після зустрічі з п. Сенчуком повідомила: весь тираж 33-го номера газети «Ідеаліст» (промовисто для такого випадку) пушено під ніж, бо там ішлося про підтримку того ж таки Євгена Марчука...

Чому цей претендент?

Ми з Оксаною Теленчі, львівським власкором «ГУ», завітали до Ярослава Климовича, начальника управління внутрішньої політики Львівської облдержадміністрації. Завітали з нарочито-наївним «східняцьким» запитанням: чому влада у «П'ємонті» перед виборами так обстоює саме Кучму, а не кого іншого?

Ярослав Іванович пояснив: Кучма довів, що він — Президент-державник. А це для нашого регіону — святе. Кучма узаконив святкування річниці ЗУНР та Дня злики. Кучма визнає Львів європейським містом — не випадково травневий президентський саміт відбувся саме тут. Є й економічні заслуги Президента перед краєм: тут дві (з трьох західноукраїнських) вільні економічні зо-

ни. Тут діє (і дає результати) президентський указ про «пенсійний експеримент». Узагалі, коли Леонід Данилович підїздить відпочивати до Трускавця, то відпочивати тут йому не дають, весь час турбують, увесь час він отримує інформацію з перших уст, і отаким чином склалися цілком нормальні взаємини. Ось у цьому й полягає «секрет» підтримки Президента.

Свобода і усвідомлена необхідність

— Наскільки одноставна ця підтримка? Адже в регіоні є різні політичні сили...

— Якщо брати облраду та облдержадміністрацію, то це, справді, коаліція: АПУ, НДП і Рух (старий). Але тут не йдеться про те, до якої партії ти належиш, а — фактично чи ні? Кожен з нас, як член певної партії, може підкоритися своїй партійній лінії (після роботи) агітувати за «свого» претендента. Але як управлінці й держслужбовці, ми проводимо лінію нині діючого Президента. Отака у нас система, й вона не заважає нормальній роботі апарату.

— Але є сфера, вільна від такої дисциплінованості. Це громадська думка, зокрема ЗМІ. Що там відбувається, звідки виникла тривожна заява редакторів?

— Найголовніше, що було досягнуто у Львові два роки тому, з приходом до влади нової команди — налагоджено прекрасні стосунки з усіма політичними силами. Було утворено постійно діючий «крутий стіл» політпартій та громадських організацій, і жодна думка там не ігнорувалася. Склалися дуже добрі, толерантні й розумні стосунки із ЗМІ. З їхнього боку не було кардинальних кампаній проти влади. А окремі критичні матеріали нормально сприймаються.

Та ось почалася передвиборна кампанія. Її люди, які хочуть активніше пропагувати своїх кандидатів. А коли їхні ідеї не проходять, вони шукають нагоду заявити: йде наступ на свободу преси! Але про це треба говорити в кожному випадку окремо. Коли державний службовець подає на газету до суду — це не свідчить про тиск на пресу, а лиш про те, що службовець газета просто образила як людину.

Щодо газети «За вільну Україну» — вона останнім часом у тяжкому матеріальному стані, різко впав тираж. Вони на нас ображаються за те, що зросла орендна плата, за фінансові перевірки. Але ж є державні юридичні норми щодо оренди! Що стосується перевірок — майже всі ЗМІ перевіряла податкова інспекція, і навіть телерадіокомпанія, що перебуває під патронатом облдержадміністрації, було після тих перевірок оштрафовано. Що тут поробиш, коли вони винні? Те саме трапилося із «ЗВУ» — газета прогавила, не сплатила податку, а закон є закон! Прикро, що все це подається як утиск преси. Ми й самі нині не згодні з податковим законодавством, але що вдієш, коли такий закон прийнято Верховною Радою? Мусимо його виконувати...

Музей, а в ньому люди

— Степан Романович Сенчук однозначно вважає: не можна допустити, щоб загинула газета «За вільну Україну», бо це коліска національного відродження, це наша історія, і навіть є така пропозиція, щоб там створити музей. А ще облрада готова взяти газету під своє крило.

— Але при цьому журналісти хочуть

бути співзасновниками і мають на це моральне право. Чому облрада проти?

— Хто платить, той і музику замовляє, і газета не повинна боятися цього. Зрештою, пан редактор міг би стати членом президії облради. Володіти газетою повністю — це позиція депутатів облради, які представляють усе населення Львівщини. Тобто ми підтримуємо газету, але це буде наша газета!

Це варто пережити!

— Східняцьке запитання: чому серед львів'ян популярний колишній генерал КДБ Марчук як претендент на президентство?

— Певна частина людей вірить у «тверду руку», в українського Піночета. Це люди заангажовані. Але колишні політв'язні і їхні діти — вони ніколи на це не підуть.

— Чому Марчук змушений був виступати під дощем, а не в опері?

— Ще на початку нинішнього року було прийнято рішення сесії облради про те, що театри Львова надаються лише для проведення культурно-мистецьких заходів та відзначення державних свят. Ту зустріч можна було провести хоча б у Палаці учнівської молоді, як це робить «Злагода». Тобто нікого не утискає. Але якщо кожна партія рватиметься в оперу, то це буде ганьба, вивих! А коли люди дивитимуться «Ромео і Джульєтту»?

— Зрештою, які шанси в основних претендентів на наступних виборах?

— За нашими даними, від 25 до 28 відсотків підтримують Кучму, а 16 — 19 відсотків — Марчука. Інші мають набагато менший рейтинг і розпорошені. Гадаю, боротьба буде цікава. Такі вибори варто пережити!

Чи високо з'їжджати

Ми завітали також до редакції газети «Високий замок». Її редактор, Степан Курпіль, теж підписав адресовану Президентові тривожну заяву. Пан Степан сказав цікаву річ: на його думку, в ситуації, що складається між пресою та владою, роль грають не так лани, як підпанки. Приміром, Юрій Криль, з'явившись на посаді прес-секретаря облдержадміністрації (якщо взагалі є така посада) спробував повчати журналістів, як треба «правильно» писати.

— У мене особисто, — зауважив Степан Курпіль, — стосунки з паном Сенчуком дуже добрі. Коли виникають якісь зауваження, то він спокійно телефонує, й ми з'ясовуємо, хто правий, а хто — ні. Але чиновники нижчого рівня іноді аж надто стараються. Мені здається, що такого старання пан Сенчук і не вимагає від них.

Я вважаю, що голова облдержадміністрації старається мати добрий контакт з

Наші закони використовуються часом так, що на будь-яку ситуацію може спробувати вплинути будь-хто

пресою. Тобто, я не можу сказати, що відбувається цілеспрямований тиск чи шантаж щодо преси. Але нарікати в нашій ситуації є на що. Візьміть найбагальнішу судову справу. Вона може бути зовсім смішна. Уявіть собі: перед парламентськими виборами приїхав звідкись якийсь чоловік і захотів тут балотуватися. Наш працівник запитав у виборчій комісії: хто цей претендент? Йому відповіли: механік. Ми так і написали. А назавтра той механік подав до суду за образу честі й гідності! Він, виявляється, не просто механік, а інженер-механік! І Франківський суд оцінив нашу вину в 400 гривень. Ця справа й досі тягнеться. Річ не в сумі, а в тім, що... Знаєте, онук питає: «Бабусю, а глудз — високий?» — «А чому ти питаєш?» — «Ну, кажуть, що з глудзу можна з'їхати, то мені цікаво — чи далеко?»

Мені здається, біда в тім, що ніхто згори може спеціально й не тиснути, але наші закони використовуються часом так, що на будь-яку ситуацію може спробувати вплинути будь-хто, і з'ясувати потім (та ще й перед виборами), чи це тиск на пресу, чи звичайна безвідповідальність дрібних чиновників, судових чи ще якихось...

... У цих словах пана Курпіля було, можливо, більше гіркої істини, ніж у заяві, адресованій Президентові. Можливо, П'ємонт справді трохи втомився й прагне спокою. Але в спокої є свої незручності. І чомусь проситися на якийсь фразе: «Чудний Львів за тихої політичної погоди!» Чи це не про Львів сказано?

Віталій ЖЕЖЕРА.

Фото Василя ПИЛИП'ЮКА.

Самоврядування

Одразу до двох судів

готові звернутися депутати Волинської обласної ради, захищаючи інтереси своєї області та виборців — здавачів молока

Принаймні такий намір, з відповідними дорученнями рядові комісії і своєму голові Василю Дмитруку, висловили вони, завершуючи «різним» свою п'яту сесію. Приймаючи, кажучи їхніми словами, «обґрунтований», «реальний», «збалансований», «на 30 відсотків кращий від торішнього» бюджет області на рік нинішній і затвердивши програму соціально-економічного та культурного розвитку, депутати Волині обговорили ще 20 питань життєдіяльності краю. Поряд з цим нерозуміння викликало єдине положення Закону про бюджет України на 1999 рік — стосовно залишення у регіонах 95 відсотків надходжень від загальнодержавних податків і зборів. Це — мито, що збирається на території прикордонної Волині, а вилучається повністю київським Держмиткомом.

Оті мільйони стали б у пригоді полішкам, яким уже багато місяців не виплачують зарплати і пенсії. Адже мито — загальнодержавний, а не вузьковідомчий збір, тож підлягає дії державного закону про бюджет. Тому область готова відстоювати свої права в арбітражному суді. А поки що сесія направила відповідні листи урядові й Верховній Раді.

Інтереси своїх виборців — здавачів молока Володимир-Волинському комбінатові молочних продуктів депутати також збираються захищати через суд — тільки вже народний. Власник, скупивши контрольний пакет акцій у фізичних осіб, висотавши з комбінату все можливе, довів підприємство до банкрутства. Здавачам молока комбінат заборгував 420 тисяч гривень. На судовий позов, звісно, грошей у селян немає. Тож позивачем від їхнього імені обласна рада попросить виступити прокурора.

Василь АЛЕКСЕЄВ.

Волинська область.

Благоговіймо перед життям

Днями президент Всесвітньої академії медицини Альберта Швейцера і Польської академії медицини професор Казимеж Імелінські вручили президентові Академії медичних наук Національної академії наук академікові Олександрові Возіанову Золоту Зірку Альберта Швейцера — «За заслуги перед медициною».

Було сказано надзвичайно багато теплих слів на адресу Олександра Федоровича. В особі професора К. Імелінські світова медична громадськість вітала Україну і президента Академії медичних наук Олександра Возіанова із здобутками у науці і медичній практиці. Адже за часів фінансової кризи в країні науковцям вдається розвивати медицину, робити глобальні відкриття. Нагорода Всесвітньої академії медицини Олександрові Возіанову — промовисте підтвердження визнання здобутків українських учених за складних соціально-економічних умов. Олександра Возіанова обрано членом Всесвітньої академії медицини Альберта Швейцера.

Альберта Швейцера по праву називають генієм людства, великим гуманістом, маючи на увазі його безкорисливу працю в Екваторіальній Африці і боротьбу проти атомної зброї. Багатогранна особистість Альберта Швейцера — це ідеал лікаря у широкому розумінні цього поняття.

Пацієнти Альберта Швейцера — найбеззахисніші і найбідніші люди, котрі за виразом долі опинилися на узбіччі цивілізації.

Він допомагав їм, бо сповідував, як він сам запевняв, «благоговіння перед життям». Це одна з рис, притаманна цій постаті, якій медична громадськість присвятила міжнародний симпозиум «Модель особистості Альберта Швейцера і сучасна медична практика». На запрошення Всесвітньої академії медицини у форумі взяв участь і виступив з доповіддю академік, доктор медичних наук ректор Національного медичного університету імені О. Богомольця Євген Гончарук.

Під час проведення міжнародного симпозиуму в Королівському замку у Варшаві Євгену Гончаруку було вручено диплом про надання йому звання академіка Всесвітньої академії медицини. Це рішення ухвалила її Генеральна асамблея. Всесвітня академія медицини Альберта Швейцера відзначила внесок Євгена Гончарука у розвиток науки, нагородивши його Великою Золотою медаллю Альберта Швейцера і дипломом. Він — шоста людина у світі, яку відзначено цією високою нагородою.

— Осередок Альберта Швейцера створено і в Україні, — каже Євген Гончарук, — у нашому Національному медичному університеті. В Музеї історії медицини при університеті буде відкрито експозицію, присвячену діяльності Альберта Швейцера. Його життєвий подвиг додає наснаги, кличе до духовного відродження, служіння ближньому, любові до людини, утверджує гуманізм і головний принцип буття: людина людині — друг.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Велика Золота медаль Альберта Швейцера

20 червня — День медичного працівника

Можна лікувати, а треба —вилікувати

Його не запідозриш у вихваллях, яким нерідко хибують ті, хто ще вчора персбивався з хліба на воду, а сьогодні підкреслено недбало змахує смітинку з дорогого піджака і розмірковує про вміння «крутитися».

В'ячеслав Григорович уміє і завжди вмів. Бо не з тих, хто голоситиме з приводу абсурдності нинішньої ситуації у вітчизняній медицині, коли конституційно лікар покликаний рятувати пацієнтові життя, а на підтримку власного не отримує від держави жодної копійки. Ось тільки «крутіння» у Передерія особливе і відбувається на досить високих орбітах, де не подадуть руки горлохвотів чи пройдишвітові і куди просто не дотягнеться ледар чи нездара. Йдеться про Всесвітню асоціацію гастроентерологів, про Європейський гастроентерологічний клуб, членом якого голова Українського товариства терапевтів В'ячеслав Передерій є вже більш як десять років. Разом із зарубіжними вченими бере активну участь у дослідженнях, а ось результатом такої співпраці стали не «мерседеси» і дачі — атрибут ділової «значущості» в середовищі нових українців, а унікальний українсько-німецький гастроентерологічний центр, що відкрився в Києві 1,5 року тому для всіх і кожного.

— Але чи справді «для кожного»? — зацікавилася я ще на порозі закладу, що відрізняється чистотою та затишком і оснащений небаченими у звичайних поліклініках приладами. Приміром, апаратом Гюнтера Вагнера для проведення дихального тесту на виявлення інфекції, що спричинює гастрит, виразкову хворобу, що робить важчим перебіг холестиститу, панкреатиту, мігрені, гіпертонії, захворювань шкіри і призводить до затримки фізичного розвитку у дітей. «Донедавна про

цю інфекцію в нас узагалі мало хто чув, — каже В'ячеслав Григорович, — тоді як Міжнародне агентство з вивчення раку мікроорганізм Хелікобактер пілорі, що паразитує на слизовій оболонці шлунка і дванадцятипалої кишки, віднесло до канцерогенів I класу». Хелікобактерна інфекція, як з'ясувалося, легко передається від людини до людини через предмети загального користування, посуд, при поцілунках. Її відкриття стало своєрідною революцією в гастроентерології і спричинило перегляд уже усталених методів лікування. На жаль, поки що не в нас, а там — на Заході.

Слідом за встановленням факту майже 95-відсоткового вилікування гастритів і виразок шляхом застосування нових методик у найрозвиненіших країнах почали шукати способи здешевлення діагностики. У США, Японії, Німеччині з'явилися доступніші за цінами прилади (щодо тих, які використовувалися в наукових дослідженнях). Але найкращі, за відгуками фахівців, — усе-таки німецькі. До України такий прилад надійшов у складі комплексу обладнання для діагностичного центру нового покоління, в необхідності відкриття якого Передерій переконав своїх зарубіжних колег. Про підтримку місцевих і не мріяв, прекрасно знаючи, що майже всі підручники і монографії, якими досі користуються наші лікарі й студенти, не обіцяють хворим з гастритами і виразкою одужання. В нас традиційно в ході підлікування, спостереження, диспансеризації, санаторно-курортне та оперативне лікування.

Ніхто ніколи не утруднював себе підрахунками, у що це стає країні та її громадянам. Наш консерватизм, а точніше — відсталість у методах діагностики та лікування цілої низки хвороб, тільки на руку імпортерам фармпродукції, які сплавляють сюди медикаменти, що втратили актуальність. Лікуйтеся, мовляв, на здоров'я. Але ж бо одужання не гарантовано! А хто дасть хворому точну відповідь: у чому причина його хвороби, яка нерідко закінчується трагічно? Або — чому без відчутних симптомів раптом відкривається кровотеча, із запізненням виявляють пухлину?

Найкращий на всьому пострадянському просторі діагностичний центр, сотні наукових праць і популярні «відповідачі» на найкаверзніші запитання пацієнтів — це не виклик, а своєрідний заклик професора В'ячеслава Передерія до колег-лікарів.

Нині вже відомо, що хелікобактерна інфекція — одна з найпоширеніших у світі. В країнах, що розвиваються, нею уражено до 96% дорослого населення, в розвинених — удвічі менше.

Офіційних даних по Україні немає, до лікарів-новаторів поки що лише придивляються, не дуже вірячи у життєздатність госпрозрахункового центру (ціна лише дихального тесту — майже 80 грн., а повне обстеження потягне на всі 250). Для обивателя — задорого, а Міністерство охорони здоров'я роздумує: чи варте того? В центрі й раді б знизити ціни, але поки що не окупуються дуже недешеве обладнання, рсактиви, оренда приміщення у 18-й клінічній лікарні. Хоча, до речі, світові розцінки тих самих досліджень за нашими мірками взагалі нечувані. Дихальний тест найдешевший в Італії — 85 дойчмарок (на німецькому обладнанні), ендоскопія в середньому — 250—300 дойчмарок.

Що можна придумати в нас для здешевлення правильної (100-відсотковий результат!) діагностики і лікування? Центр завантажений лише на 10%, а міг би обслуговувати не 5 тисяч киян, як нині, — всю країну. Тут готові не розповідати про чудове лікування «за морями», де, до речі, поправляють здоров'я наші-таки слуги народу, а забезпечити тут такс лікування. І держава на цьому чимало зекономила б, бо пацієнтам центру не потрібні лікарняні — все амбулаторно. Відпадає необхідність і у величезній кількості ліків, які, з'ясується, просто не потрібні. Але на все, як то кажуть, воля згори. На жаль, нас ще міцно тримає звичка латати «діряві жупани» (ситуація в охороні здоров'я — не виняток) і просто не стає сміливості зізнатися в шкідливості, збитковості таких «старань». То, може, настав час? Є пропозиція.

Людмила МЕНЖУЛІНА.

На знімку: В'ячеслав Передерій; проводиться дихальний тест.

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

Дитина «усміхається» в утробі

З кожним роком, як засвідчує статистика, в Україні збільшується кількість новонароджених дітей з розумовими та фізичними вадами. Тому однією з важливих проблем є вплив батьків на формування здоров'я нащадків.

Про це розповідає керівник відділення з проблем здоров'я у сім'ї Інституту педіатрії, акушерства та гінекології АМН України професор Зореслава Шкіряк-Нижник.

— Зореславо Антонівно, ваш заклад під керівництвом академіка Олени Лук'янової проводить широкомасштабне дослідження за науковим проектом «Сім'я і діти України». Що вчені-медики мали на меті?

— У комплексі було обстежено 6,5 тисячі сімей Києва, Дніпропетровська, Маріуполя, Івано-Франківська, Красного Луча. Спостерігали вагітних жінок від часу звернення в жіночу консультацію до пологів. Анкети заповнювали чоловік і дружина. Вчені прагнули з'ясувати: як сімейні стосунки впливають на формування здоров'я майбутньої дитини; в яких умовах живе родина; які соціальні й медико-біологічні чинники впливають на плід тощо. Такі дослідження в Україні проведено вперше.

— Які результати отримали?

— Кожна третя жінка, яка готувалася до шлюбу, курила. Після трьох місяців вагітності не кидали шкідливої звички ще 22 відсотки опитаних (кожна п'ята). Перед самими пологами палили 8 відсотків. А все через те, що майбутні мами не уявляли наслідків впливу тютюну на організм.

— Чи існує в країні проблема репродуктивності населення?

— На жаль. За даними кількох медико-генетичних центрів, із 100 проб чоловічого сімні здатні запліднити лише 30. 20 відсотків сімей не мають дітей. Через це кожна четверта розриває шлюб.

— Що потрібно для того, щоб немовля народилося здоровим?

— Величезне значення має психологічний клімат у родині. Це основа. Коли в сім'ї розмовляють на підвищених тонах — в організмі жінки відбуваються біохімічні зміни, що є провісником хвороби. А це, в свою чергу, може відбитися на здоров'ї майбутньої дитини. Доведено, що плід адекватно реагує на емоційність матері.

— Тобто дитина, яка знаходиться в утробі, «читає» маму?

— Не лише маму, а й тата. В Америці проводили унікальні дослідження на волонтерах, котрі дозволяли встановлювати в квартирі відеореєстратор. На животі вагітної жінки — пристрій, який фіксував біотоки, функціональний стан плоду.

Коли чоловік обнімав, цілував дружину, то й дитина в утробі «усміхалася», розкриваючи ручки, ніжки.

Та коли до однієї вагітної жінки завітала суїдка, плід показав ознаки стресу, хоч обидві й чужою привіталися. Як з'ясувалося: суїдка колись була коханкою чоловіка...

Тому в жодному разі не можна сваритися, ображати, кричати на вагітну жінку. Ніщо не коштує так дешево і не вартує так дорого, як ввічливість, доброта...

Володимир ЖИТНІЙ.

Виразка шлунка — інфекційне захворювання і це вже доведено

XX століття: українські акценти

1920–1930 рр.

Олесь БАБІЙ

Зродились ми великої години

Гімн Організації українських націоналістів

Зродились ми великої години
В пожарах війн і в полум'ях огнів.
Плекав нас бій по втраті України,
Кормив нас гніт і бунт на ворогів.
І ось ми йдемо у бою життєвому
Міцні, тверді, незламні, мов граніт,
Бо плач не дав свободи ще нікому,
А хто борець, той здобуває світ.
Не хочемо ні слави, ні заплати,

Заплатою — нам розкіш боротьби.
Солодше нам за волю умирати,
Як жити в путах, мов німі раби.
Велику правду, для всіх нас єдину,
Наш гордий клич народів несе:
«Батьківщині будь вірний до загибуні,
Нас кличе в бій борців упавших слава,
Нам Україна вища понад все».
Для нас закон найвищий — це приказ.
Соборна Українська держава
Одна міцна від Сяну по Кавказ.
Прага, 1929.

«Добру справу робите»

Зворотний зв'язок

Дедалі більше листів-відгуків надходить на публікації нашої газети «XX століття: українські акценти». Пишуть з усіх регіонів. «Я давній передплатник «Голосу України», — читаємо в листі ветерана війни і праці Івана Юхимовича Каськова з селища Вінківці, що в Хмельницькій області, — і уважно пересчитую кожен номер. А статті про історію України читаю з найбільшим інтересом і навіть їх зберігаю. Бо в них йдеться про події, про тенденції, які ще донедавна подавали нам спрощено, перекошено, або й взагалі про них замовчували. Тому-то добру справу робите — хай усі знають справжню, а не сфальсифіковану історію. Також сподіваюся, що невдовзі буде написана й видана масовим тиражем (за доступною ціною!) об'єктивна історія України. З давніх княжих часів до наших днів. І її мають обов'язково

вивчати повсюдно в Україні, як ще донедавна вивчали історію КППС».

Ми вдячні Іванові Юхимовичу за добру оцінку нашої скромної праці, обов'язково врахуємо його побажання щодо добору ілюстративного матеріалу і цілком підтримуємо думку ветерана про те, що кожен громадянин України має знати історію своєї країни, свого народу. Бодай основні її віхи. А не переповідати псевдоісторичні байки з чужих, антиукраїнських голосів.

Щиро дякує нам за появу рубрики «XX століття: українські акценти» і пенсіонер І. Яцько з Кримки Миколаївської області. Можливо, — додає наш постійний читач, — ваша робота розкриє очі тим українцям, які ще не позбулися полудні комуністичного минулого, які досі вірять вчорашнім міфам».

Власне, ми також на це сподіваємося. Тому і пропонуємо сьогодні читачам «ГУ» перегорнути ще одну сторінку української історії.

Солодше не Як жити в

На попелищі спалених ілюзій

Національно-визвольні змагання періоду першої світової війни не справили надій українців і не принесли їм вільної держави, як того добилися фіни, чехи, поляки, литовці, естонці... Закінчилися вони для нас військовою поразкою, а відтак — дипломатично-політичною невдачею. То був страшний удар, але свідоме українство не змиралося з лихою долею і від своїх національно-самостійницьких намірів не відмовлялося. Політичний і військовий провод не склали зброю перед ворогом, армія вийшла поза межі України, щоб звіт продовжувати боротьбу всіма доступними засобами, частина лишилася на рідних землях у підпіллі і в партизанці. «Цього не треба забувати, — писав згодом Зиновій Книш, — бо звідси черпала натхнення і морально-політичний пафос нація в подальшій боротьбі за своє державне визволення. І небагато народів у світі може отаким минулим пишатися».

По суті, чотири організації, які діяли в 20-х роках на українських землях та поза їх межами, консолідували довкола себе розсіяних однодумців і стали фундаментами для майбутньої ОУН. Це Українська військова організація (УВО) з Начальною командою за кордоном і Крайовою командою у Львові. Група Української національної молоді у Празі, Легія Українських націоналістів (ЛУН) з центром у Подєбрадах у Чехії та Союз Української націоналістичної молоді на Західних землях України.

До речі, саме Легія українських націоналістів, як стверджує Зиновій Книш, була першою організацією, що безпосередньо запровадила у вжиток назву «націоналіст» замість раніше вживаних «національний», «державницький», «незалежницький» тощо. Перебрані з Легії значення «націоналіст» і «національний» прижилися згодом в ОУН і в українському націоналістичному русі загалом. Від ЛУН пішло також привітання «Слава Україні!» У списках Легії ми знаходимо прізвища таких блискучих українських поетів

Євген Коновалець
із сином Юрком.

XX століття, як Євген Маланич і Леонід Мосендз, одного з найбільш відомих українських борських. Великою прихильницею Легії була й Олена Шовгенівна, більше відома нам тепер — у шлюбі, літературі й націоналістичному русі — як Олена Теліга, розстріляна зимою 1942 року фашистськими карателями в Бабиному Яру.

Та все-таки на першому місці національних устремлінь стояла УВО, яка імпувала традиції продовженої збройної боротьби після того, як зійшли поля бою регулярні українські армії, переважала інших за кількістю членів, була сильна їхньою дисципліною і жертівністю. На чолі її Начальної команди стояв полковник Євген Коновалець — колишній командир Осадного корпусу Січових стрільців.

Як відомо, Рада Амбасадорів 14 березня 1923 року визнала за Польщею територію Східної Галичини. Це несправедливе рішення розв'язало всі ілюзії української спільноти щодо міжнародної справедливості. Воно, це рішення, ще раз підтвердило, що в політиці, в державному будівництві треба орієнтуватися передусім на власні сили, до чого й, і тепер прагнули організації виразної націоналістичної орієнтації, на основі яких і виросла згодом ОУН. Жодного компромісу, жодного політичного «заграван-

У спадок нащадкам: доб

Свого часу кандидат історичних наук Юрій Киричук обрав тему дисертації — «Реакційна діяльність українських буржуазних націоналістів на Западній Україні напередодні II мирової війни 1934–1939 гг.». Та коли ознайомився з документами, схованими у спецфондах, і зібрав великий фактичний матеріал, по-іншому глянув на ті драматичні події. Що, безумовно, знайшло відображення в його науковій праці. Нині викладає курс новітньої історії України і, зокрема, спецкурс «Історія ОУН» для студентів Львівського держуніверситету ім. І. Франка. Продовжує працювати над історією українського національно-визвольного руху 20–50-х років.

— І все-таки, пане Юрію, звідки йшли витоки організації українських націоналістів, що послужило її фундаментом?

— Більшість істориків вважають предтечею ОУН Українську військову організацію (УВО), яка виникла влітку 1920 року в Празі, в середовищі українських емігрантів, які пройшли дорогами громадянської війни у Великій Україні. То були бійці та старшини корпусу Січових Стрільців. Ще тривала радянсько-польська війна, питання України не було вирішено, і ці люди вважали, що є можливість для рвання.

На початку 20-х років набуває поширення теорія інтегрального націоналізму Дмитра Донцова. До речі, цей термін доволі умовний, і сам Донцов

його ніколи не вживав. У його політичній публіцистиці нуртував крик душі, біль за те, що трапилося у 1917–1920 роках на Великій Україні. Оскільки, на думку Донцова, українську справу програли соціалісти і демократи (Грушевський, Петлюра, Винниченко). Отже, тепер Україна має утверджуватись як тоталітарна держава і робити ставку на одного вождя, одну партію. Такі настрої набували тоді дедалі більшого поширення і в Західній Європі. На Донцова справив великий вплив Муссоліні. На той час дуже мав імідж революціонера, і ніхто не уявляв, чим обернеться для

Європи італійський фашизм. Звісно, разом з німецьким.

Відтак саме життя диктує нове завдання: треба кристалізувати свою ідеологію. І стрижнем стала теорія Донцова. Розпочалися контакти з іншими партіями, були гострі непорозуміння, з'ясування позицій і, зрештою, у січні-лютому 1929 року у Відні відбувся перший великий збір ОУН.

— Як відомо, Євген Коновалець прагнув створити структуру ОУН і на Великій Україні. На чому, власне, чекісти й «купили» його, вдавшись до традиційного прийому. Убивця Коновалець прибув до нього в Роттердам як

представник неіснуючої структури ОУН на сході.

— Проникнення ОУН на схід було незначним з кількох причин. По-перше, дався взнаки страшний терор, який у 30-х роках набрав тут жахливих обертів.

По-друге, у 20-х роках відбувалася українізація, і чимало патріотів широким повірило цій справі. ОУН приходила сюди з гаслами тоталітаризму, а тамтешні українці вже були ситі сталінським терором (один вождь, одна партія) і теорію Донцова не сприймали. Вони більше реагували на соціальні проблеми.

— Якщо проаналізувати професійно сплановані убивства лідерів ОУН — спочатку Євгена Коновальця, згодом — Степана Бандери, незначне проникнення провокаторів у лави ОУН і те, що запеклі бої з режимом точилися аж до 1953 року, можна дійти висновку: ОУН була потужною силою, яка становила загрозу для польської

держави, а потому Без відповідного м

— З військової становила загрози позиції політико- вона завдавала їй псувала опінію на

Водночас із ОУ ських землях діяло Мало того, чималі тиків вважали, що ба безперспективні політ Андрій Шевав терористичні заборонив греко-к ням мати справ ни не дуже його с ії кредо «здобудеш неш у боротьбі за молодому поколін нисування — тр гальних партій: чл жертви, експропр банків і установ. Т шовики, згадаймо одне джерело — т мога іноземних д річ, мали свої ін альтруїстичні. П потрібна була сво

«Велику будуючу працю поєднання соборної нації, скерування її зусиль в єдину точку мусить перебрати на себе молодий активний націоналізм як органічний живий вияв потенції нації. Підносячись поверх вузького національного провінціалізму і дрібних антагонізмів, відкидаючи ризиковані комбінації в державній творчості, негуючи політичний і духовний баласт минулого, він мусить ясно накереслити найкоротші шляхи соборної нації до державності. Глибі «культу» чужих сил та хворобливий, анемічний сподівання мавши з чужого неба націоналізм має замінити залізно-фанатичним культом власної сили соборної нації, вкладаючи в свій чин три незмінні засади: віру в себе, віру в свою націю і віру в її майбутнє».

Микола СЦБОРСЬКИЙ,

січень 1928 року.

МІМ ЗА ВОЛЮ УМИРАТИ, ДУТАХ, МОВ НІМІ РАБИ

з окупантами рідної землі націоналісти не визнавали. Принагідно нагадаємо нашим читачам, звідки взявся термін «український націоналізм», яке в його корінні?

Саме поняття «націоналізм» було в тих роках добре знає українською спільноту. Як, зрештою, й історія Братства Тавців, заснованого Миколою Новоскім 1891 року в Полтаві. Через два роки потім, саме промова М. Михновського на Шевченківському свято 1900 року в Полтаві та Харкові була видрукована у Львові окремим брошури «Самостійна Україна», і, по суті, стала програмною підпільної Револьюційної української партії (РУП) на початку її діяльності. Тобто в 1903 роках.

ВІДБУДЕТЬСЯ КОНГРЕС, НІХТО ПРО ОСТАННЬОГО ЧАСУ НЕ ЗНАВ

На початку Конгрес українських націоналістів планували провести навесні 1928 року. Податку його проведення кілька разів переносили. Отож деякі організаційні проблеми не далися вжити конгресу раніше. Проте сталося так, що 16 лютого 1927 року польська поліція арештувала секретаря ПУНУ Мартинця, який приїхав до Львова, і випустила його з в'язниці лише наприкінці березня наступного року. Тому замість конгресу вирішили скликати в квітні 7-8 квітня 1928 року Другу конференцію українських націоналістів. На ній після дискусії провід українських націоналістів (ПУН) заявив, що він «у відповідності відмежовується від політичних партій і груп, не вступає з ними в співпрацю». Всі організації українських націоналістів на українських землях і на чужині мусили такувати на такий шлях, що, зрештою, і сталося. Таким чином Друга конференція заклала основи єдиної націоналістичної організації, якою невдовзі став ПУН.

Відбудеться конгрес, ніхто про останнього часу не знав. За

винятком кількох чоловік-організаторів. Усі наприкінці січня 1929 року з'їжджалися до Праги. Добиралися як хто міг. Ось як згадує про той шлях Степан Ленкавський, один з лідерів націоналістичної молоді (СУНМ), який їхав зі Львова.

«Чесько-польський кордон ми перейшли удвох зі С. Охримовичем (ще один представник від СУНМу. — Прим. ред.) нелегально через міст у Тешні разом з робітниками, що йшли на зміну працювати до фабрик міста, розділеного кордоном.

З чеськими залізничними квитками, купленими тамтешнім зв'язковим УВО, без паспортів та інших документів, ми сіли у вагон поїзду на Прагу останніми, щоб не притягнути за собою спостерігача і розміститися на окремих лавках, як незнайомі люди... У Празі забрав нас на станції зв'язковий за умовним розпізнавчим знаком і залишив нас на квартирі, щоб ми не вешталися містом і не привертати до себе уваги польських закордонних агентів.

Для дальшої їзди через австрійський кордон ми одержали в Празі паспорти, позичили в місцевих українських студентів, із знімками й описом осіб до нас ніяк не подібних. З них ми вивчили «наші» нові імена і почерк «наших» нових прізвищ. Після такої цілком зрозумілої конспіративної процедури нас повідомили, що конгрес відбудеться не в Празі, і заладували у вагон поїзду на Відень...»

Там, в австрійській столиці, було найнято готель з рестораном та залами, де проходили засідання конгресу, де працювали різні комісії. Знову-таки усе було зроблено для того, щоб учасники конгресу поменше звертали на себе увагу чужих розвідок і своїх земляків. До речі, всі учасники конгресу мали персональні запрошення. Отож хоча в основному і належали до різних організацій націоналістичної орієнтації, не були їх виборними делегатами.

У зверненні-маніфесті конгресу йшлося про те, що «тільки повне усунення всіх окупантів з українських земель відкриє можливість для широкого розвитку української нації в межах власної держави», а «місцеве са-

моврядування буде основою адміністративного устрою упорядкованої Української держави». В межах майбутньої Української держави ОУН, визначаючи в основі право приватної власності, мала намір «удержавити ліси та обмежити право вільного продажу землі». А розвиток сільськогосподарського виробництва забезпечити через «підтримання середнього селянського господарства, сільськогосподарської кооперації і промисловості». Йшлося також про «восьмигодинний день праці», про «загальне соціальне забезпечення», про «обов'язкову безплатну державну школу», правда, «разом з приватними освітніми установами».

ОУН була підпільною воєнізованою організацією. Адже, по суті, в неї влилася, як ми вже згадували, УВО, хоча десь до середини 30-х років зберігалася подвійна назва ОУН-УВО. То було зроблено скоріше з тактичних міркувань, щоб менше наражати членів нової організації на ієзбеніку отримати довгі тюремні терміни або й кару смерті — саме так жорстоко розправлялися польські власті з українцями. У боротьбі за Українську державність ОУН не гребувала жодними засобами: від пропаганди до політичного терору. До того ж застосовували його навіть проти відомих українських осіб, які, на думку бойовиків, зраджували національним інтересам. Правда, як пише Осип Бойдуник, ніхто з керівників УВО й ОУН не був настільки наївним, щоб думати, начебто саботажем і терором можна визволити український народ і здобути державу. Але тим самими методами можна, відповісти на терор ворога і втримати народ у ворожому. й бойовому налаштуванні проти окупантів. Саме відповідно на страшний голодомор, організований сталінським режимом на теренах Радянської України, стало вбивство бойовиком ОУН Миколою Лемиком радянського консула у Львові Олексія

Зиновій Книш.

Майлова. До речі, відразу після терористичного акту Лемик здався в руки польської поліції, де заявив про мотиви своєї дії.

Так само після страшних знущань і тортур над учасниками націоналістичного підпілля у польських в'язницях ОУН винесла смертний вирок міністрові внутрішніх справ Польщі Перацькому і виконала його на варшавській вулиці посеред білого дня.

Українські націоналісти, як цілком слушно зауважує сучасний історик Станіслав Кульчицький, відкинули демократизм своїх попередників — будівничих Української і Західноукраїнської народних республік. Демократизм, вважали вони, загубив справу національного визволення. Оунівці не розглядали свою організацію як політичну партію, тому що партія, на їхню думку, — елемент парламентської демократизації. У їхній державі мала існувати лише одна «партія нового типу» — їхня власна, на чолі з провідником. Провідник за обсягом повноважень не відрізнявся від вождя у більшовиків, фюрера у нацистів або дуче у фашистів.

З лютого 1929 року, коли у Відні завершив роботу Конгрес українських націоналістів, ОУН формально нараховувала в своїх рядах 28 членів. Її провід очолював полковник Євг. Ковалєв. За його пропозицією до складу ПУНУ увійшло вісім осіб: М. Сіборський, В. Мартинець, Ю. Вассиан, М. Капустянский, Д. Демчук, Д. Андрієвський, Л. Костарів і П. Кожевников. Саме з того ядра і постала невдовзі масова підпільна організація, яка покликала в свої ряди тисячі, десятки тисяч борців за волю України. Яка майже чверть століття нагадувала всім окупаційним режимам, що український народ не забув присмак волі, що він прагне своєї держави. І попри всі свої помилки й прорахунки ОУН стала тією впливовою силою, яка своєю боротьбою, своїм подвигом заклала підвалини нашої нинішньої незалежності, Української держави.

✓ 1920 рік

— створена Українська військова організація (УВО) на чолі з полковником Євг. Коновальцем. «УВО є організацією, — читаємо в її пресовому органі «Сурма», — для якої тільки інтерес української нації є й буде рішальний у її діяльності».

✓ 1922 рік

— серед українського вояцтва в Іозефові та Ліберці, що в Чехословаччині, постає Група української національної молоді. Через неї пройшло понад тисячу молодих людей, серед яких приблизно 70% галичан і 30% — наддніпрянців. Діяльність групи виходила далі за межі студентських інтересів і взагалі еміграційних справ. Група підтримувала жваві контакти з українськими землями, окупованими Польщею, Румунією і Чехословаччиною, брала участь у різних національно-політичних і допомогівих акціях.

Володимир Мартинець.

✓ Квітень 1924 року

— у Празі з'явилося перше число щомісячника «Національна думка», що виходив понад три роки. Спочатку літографічно, а від літа 1926 р. — друком.

✓ 12 листопада 1925 року

— об'єднаний з'їзд у Празі Українського національного об'єднання, Союзу українських фашистів і Союзу визволення України, що діяли у трьох головних осередках, де студіювали українські студенти — у Празі, Брно і Подєбрадах. На їх основі постала Легія українських націоналістів (ЛУН). Її центр містився в Подєбрадах, де довкола Української господарської академії гуртувалися студенти і викладачі, в основному — наддніпрянці. Лише згодом почали там з'являтися студенти з Волині й Галичини.

✓ 3-7 листопада 1927 року

— Перша Конференція українських націоналістів у Берліні. По суті, вона завершила первісний невизначений і хаотичний стан націоналістичного руху і стала великим кроком вперед на шляху до створення єдиної націоналістичної організації.

Юрій Вассиан.

Там створено Провід українських націоналістів (ПУН), який очолював Євг. Коновалець. Членами Проводу стали Д. Андрієвський, В. Мартинець і М. Сіборський. Місце п'ятого члена ПУН було зарезервовано для представника націоналістичної організації краю, якого мали назвати пізніше.

Вирішено також видавати у Празі журнал «Розбудова нації» як орган ПУНУ.

✓ 8-9 квітня 1928 року

— Друга Конференція українських націоналістів у Празі.

✓ 28 січня — 3 лютого 1929 року

— Конгрес українських націоналістів у Відні. Брала участь 30 запрошених персонально учасників і двоє гостей. «Конгрес виконав своє завдання. Політичну програму українського націоналізму схвалено, — наголосив секретар ПУНУ В. Мартинець у часописі «Розбудова нації».

Ведучі рубрики:
Віталій АБЛІЦОВ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Володимир
КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Розмову вела
Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Львів.

ШЕСТЬ, ВІДВАГА, БІЛЬ

для радянської. Радянського забезпечення.

зору ОУН не Польщі. Але з пропагандистських міркувань, бо на міжнародному рівні

західноукраїнській партії. Легальні. Українських політичних боротьби.

До речі, митрофанівський засудження боротьби і політичними священниками ОУН. Втім, воли... Ідеї ОУН, державу або загинули

заїмнували. А джерела фікційні для нелегальних внески і поїзди — грабунки. Це робили більшовики, Сталіна? Ще ж типове: допоясав, які, певна міра, далі, не міром, німцям. Якіта колона на

території Польщі. Литва була в конфлікті з Польщею через Вільнюс, загарабаний польськими військами. Отож у Каунасі постійно перебував спеціальний уповноважений, який отримував кошти для потреб ОУН. Євген Коновалець та його прихильники вважали, що заради національної справи можна взяти гроші в будь-кого. Допомогали ОУН і японці. Вони мали інтереси на Далекому Сході, а там після громадянської війни залишилися багато українців.

Водночас із ОУН на західноукраїнських землях діяла нелегальна комуністична партія Західної України. Чи перетиналися шляхи цих двох впливових підпільних організацій?

— Певна річ, що вони були затятими ідейними противниками. Але схожість на рівні методологічному зумовлювала взаємопроникнення членів організацій, їхню «ідейну переоорієнтацію». Наприклад, колишній член КПЗУ Михайло Степаняк став навіть членом головного проводу ОУН. Мали місце і зворотні

процеси. До речі, такі випадки широко рекламувала преса. Для обох сторін це було вигідно.

— Повернімося до особистостей Євгена Коновальця і Степана Бандери. Тлумачення їхньої ролі у перебігові національно-визвольних змагань ХХ століття — неоднозначне. Тим паче, що «великі ігри ще тривають...» Зрештою, розкол ОУН — на сумлінні й лідерів... — Історія ОУН — то не лише перебіг бойових дій — від терористичних актів до героїчної боротьби УПА. Це передусім конфлікт, драма ідей, народження і смерть політичних ілюзій. Коли третій збір ОУН в 1943 році ук-

важив нову програму, в якій уже були елементи плюралізму, Донцов безжалюдно розкритикував її. Степан Бандера, вийшовши на волю з німецького концтабору, теж звинувачував соратників у тому, що вони начебто зрадили ідеалам. Згодом час зітре усі ці деталі. В історії становлення української державності ОУН відіграла свою роль для наступних поколінь, які досі шукають об'єднаної національної ідеї. Маємо схилити голови перед безкомпромісністю, мужністю вояків ОУН-УПА. Попри наївні сентименти до німців — напередодні й у перші дні нападу фашистів на Радянський Союз — вони все-таки не стали їхніми прислужниками, не заплямували себе перед нащадками. Водночас для нас залишили найголовніший урок: не варто сподіватися на допомогу Заходу. Для нього українська справа була і залишається чужою. Це — моральна категорія, але для історії вона також важлива.

«У сучасній Україні нема більш гострої в своїй дискусійності проблеми, ніж проблема ОУН-УПА. Ставлення до неї розділяє політичні партії, парламент, націю. Колишні противники не можуть примиритися, хоч їхня боротьба тривала більше ніж півстоліття років тому. Її, хто займається проблемою ОУН-УПА науково, постійно відчувують гнітючу атмосферу ворожнечі. За ветеранами стоять діти, онуки й правнуки, які переймаються їхніми пастирами. Естафета ворожнечі триває, хоч молоді покоління не орієнтуються в конкретних подіях і фактах. Щоб припинити ворожнечу, потрібна ясність в усіх дискусійних питаннях історії українського повстанського руху. З цією метою в Кабінеті Міністрів України створена комісія з вивчення діяльності ОУН-УПА. При комісії працюють робочі групи істориків та юристів. Робота ще триває. Проте ясно, що чорно-біле сприйняття дискусійної проблеми неможливе».

Станіслав КУЛЬЧИЦЬКИЙ.

е, у свою націю, в її майбутнє

Філ Коллінз увійшов до першої трійки тисяч зірок

Відомий співак Філ Коллінз задоволений: він став 2138-ю «зіркою», увічненою в Алеї слави Голлівуду неподалік Лос-Анджелеса.

Філ Коллінз пережив пік своєї популярності наприкінці 80-х — на початку 90-х, але й тепер не забутий. Так, як і Елтон Джон або Ерік Клептон, він став вважатися представником «класичної» сучасної музики — нехай перебуває і не на перших сходинках хіт-парадів, але жодне велике мистецьке дійство без нього не обходиться.

Нещодавно Філ Коллінз написав п'ять пісень до нового анімаційного фільму Уолта Діснея «Тарзан», який вийде незабаром на екрани.

На урочистостях з приводу закладення зірки Коллінза були присутні його дружина, донька, а також численні фани, для яких переважно і позував співак перед фотокамерами.

Фото АП.

Що має захищати солдат?

Не виключено, що найближчим часом іспанські військовослужбовці під час традиційної церемонії давання клятви біля національного прапора проголосуватимуть оновлену присягу.

Зокрема, нове положення, яке нині розробляють і яке замінить чинне з 1980 року, передбачає, що з її тексту зникнуть такі вислови, як «захищати в ім'я Бога і честі суверенітету і незалежності Вітчизни, її єдності і територіальну цілісність, конституційний порядок» або «відстоювати незалежність Батьківщини до останньої краплі крові». Замість цього вони мають «бути на сторожі Конституції, як основної норми Держави, і робити все в ім'я її збереження», «віддавати життя на захист Іспанії».

Як зазначають з цього приводу засоби масової інформації, новий текст присяги цілком відповідає Конституції, яка визначає для збройних сил країни головне завдання — не лише захищати країну, а й діяти суворо в рамках Основного Закону. Водночас вона враховує нові реалії, що склалися в Іспанії останніми роками, насамперед її багатонаціональний характер.

Новий текст присяги схвалено міністерством оборони. Тепер він підлягає затвердженню в національному парламенті, повідомляє ІТАР-ТАКС.

У зв'язках з ПОРП не хочуть бути помічені

У Польщі на одну партію буде менше. Соціал-демократія Республіки Польща (СДРП) оголосила про свій розпуск. Партія виникла як правонаступниця ПОРП і проіснувала дев'ять років. Але і цей термін можна назвати рекордним.

У сучасній Польщі, яка дедалі менше пов'язана з соціалістичним минулим і дедалі більше з «європейським» майбутнім, сам факт причетності партії до ПОРП служить погану славу. Дарма, що лідер партії, яка нині входить до складу коаліції Союз демократичних лівих сил, Лешек Міллер запевняє, що нинішні ліві істотно відрізняються за своїми настроями від порпівських... Під час зустрічі з українськими журналістами, які перебували в Польщі завдяки фонду «Демократичні ініціативи» та програмі «Схід-Схід» фонду Дж. Сороса, Лешек Міллер повідомив, що ліві вже не дискутують про необхідність ринкової демократії. Навпаки, його коаліція навіть виступає проти урядової політики гальмування темпів зростання ВВП. А ще обережно натякнув: коаліція була в більшості в попередньому парламенті, нині вона в опозиції. Отже, настав час взяти реванш під час президентських виборів.

Можливо, в цьому і є головна причина розпуску партії. До президентських виборів залишилося менше як два роки: саме час розпочати боротьбу. Може, тому СДРП ліквідовується, натомість колишню коаліцію вже зареєстровано як нову партію з тією самою назвою — Союз лівих демократичних сил. Це і буде та політична сила, яка вступить у боротьбу.

А щодо формальної причини розпуску... «СДРП урегулює свої зобов'язання і не залишиться в історії боржником», — заявив генсек СДРП Кишиштоф Янік. Йдеться про повернення майна та фінансів, які дісталися в спадок від ПОРП: понад 4 млн. злотих, 11 приміщень у Варшаві тощо. Іншими словами, СДРП — просто банкрут: і фінансовий, і політичний...

Наталія ФІЛІПЧУК.

На карті Франції є білі плями

Сто тринадцять мертвих душ мешкають у французькому містечку Аржелес-Баньер. Точніше, саме містечко безслідно зникло в надрах адміністративної машини. Чому так сталося — ніхто не може пояснити. Але винні, мабуть, нащадки: не треба було вигадувати місту таку довгу назву.

Річ у тому, що одного сумного для

містечка дня якомусь чиновникові не вистачило старанності дописати ту частину назви, яка йде після дефіса. З того часу почалися зникнення: пошта почала надходити в інший Аржелес — Аржелес-Газост, туди само відправились і численні туристи (а обидва містечка знаходяться в Піренеях), а потім за іншою адресою пішли грошові перекази, допомога по

безробіттю, страхові виплати. Зрештою, громадянам це набридло і вони вирішили взяти справу в свої руки. Для початку забракували стару назву, дуже вже багато неприємностей вона завдала. А тепер сушать голову, як би «нарікти» своє містечко, щоб звучало красиво, милозвучно, а головне — щоб букв у ньому було менше.

Щастя — у необізнаності

Федеральний уряд не захищає належним чином своїх громадян від токсичних хімікатів і пестицидів, — вважає офіційний уповноважений Департаменту екології та сприяння розвитку Канади Брайан Еммет.

Нині в країні використовуються 23 000 хімічних препаратів, включаючи ліки, харчові консерванти та індустриальні хімікати. Більшість із них безпечна, але нерідко відома лише мінімальна інформація про них.

Із 500 пестицидів, що використовуються регулярно, 150

було схвалено до 1960 року і 300 — до 1981. Жодна екологічна служба в Канаді не проводить дослідження щодо використання пестицидів фермерами, не вивчає наслідки впливу хімікатів і не визначає їх вмісту в продуктах харчування. За останні десять років перевірено на токсичність лише 31 хімічну сполуку, ще 25 досліджуються вже чотири роки, але запланованих результатів до 2000 року отримати не вдасться.

Водночас Сполучені Штати, Велика Британія та Австралія систематично перевіряють

кількість пестицидів, що вживаються. А Канада та Словаччина стали прикладами країн, у яких не стежать за обсягами продажу пестицидів.

Б. Еммет у своєму звіті звинувачує в усьому федеральних бюрократів з Агентства регулярного управління, яке зобов'язане контролювати збут пестицидів у країні, і Міністерство екології. Ці відомства більшу частину часу зайняті з'ясуванням відносин між собою, а це призводить до «паралічу».

Міністр екології Канади Крістін Стюарт заявила, що

уряд виділив 82 мільйони канадських доларів на дослідження токсичних субстанцій протягом найближчих двох років. Вона пообіцяла, що в новому канадському законі щодо захисту довкілля буде враховано й певні зауваження Брайана Еммета. Згідно з однією з таких поправок, протягом наступних семи років усі 23 000 хімікатів, що використовуються, мають пройти всебічну перевірку на безпеку для людського здоров'я.

Романа ФЕДОСЕЄВА.

Оттава.

«Матова» ситуація

Справи в Україні геть кепські, там склалася «патова ситуація», яка створює «відчуття відчаю», — заявив відомий американський бізнесмен Джордж Сорос. «Надії, — додав він, — пов'язані з Президентом Кучмою, не виправдалися, реформи не проводяться».

Ні, з деякими з цих тверджень погодитися ніяк не можна. Та не «патова» у нас ситуація, а «матова» — це коли у людській вже не вистачає цинічних слів на адресу реформаторів. От про надії — дуже правильно помічено!

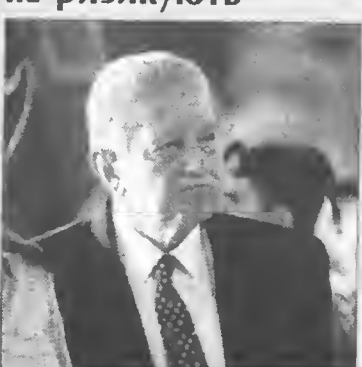
Зі згоди і без неї...

Оцінюючи стан американсько-російських відносин, держсекретар Мадлен Олбрайт прохотилася: «Ми не в усьому з ними (росіянами) згодні. Відверто кажучи, у нас немає цілковитої згоди з жодною країною. У нас є свої національні інтереси, і ми їх провадимо. В інших країн — свої національні інтереси...».

Усе правильно. От тільки одна проблема: чомусь під час провадження Америки своїх інтересів незмінно страждають інтереси інших. Незважаючи, як правило, на згоду чи незгоду.

Президентами не ризикують

Просто не знаєш, заздрити чи співчувати колишньому командувачу ВПС Ізраїлю, його нинішньому президентові Езеру Вейцману, який на своєму 75-річчі заявив: «Літати я ще можу, але стало важко залазити в кабину й вилазити з неї...».

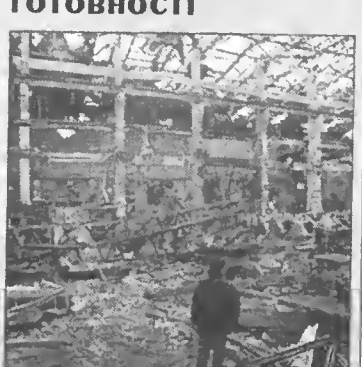
Самі ізраїльтяни виявили інше почуття — обережності: дозволили Вейцману лише запуснути двигуни винищувача й вивести його на злітну смугу. Що ж, як кажуть тисячі наших колишніх співвітчизників, які емігрували до Ізраїлю, береженого Бог береже!

Сумнівний експеримент

З'ясовується, російський Су-30МК упав на авіасалоні у Ле-Бурже не просто так, а з певним успіхом. «Аварійна система літака, — похвалився гендиректор Російського авіаційного космічного агентства Юрій Лаптев, — продемонструвала надійність російських крісел-катапульт. Системи катапультивання й увесь комплекс рятувального оснащення діяли бездоганно!». Справді, демонстрація катапульт вдалася росіянам на славу. Але чи варто було заради цього літак розбивати?

Послідовність готовності

Схвальну послідовність продемонструвала цього тижня Україна, заявивши про готовність брати участь у відбудові Югославії. Згадаймо: три роки тому Київ оголосив те саме щодо участі у відбудові Боснії і Герцеговини. Щоправда, тоді з'ясувалося, що, крім готовності, потрібне ще й уміння успішно конкурувати... Втім, без заяв теж не можна. А то он Росія: готовність ще не оголосила, а їхній міністр з надзвичайних ситуацій уже в Белграді. Домовляється, бачте...

Від сесії до сесії живуть шофери... іспитом

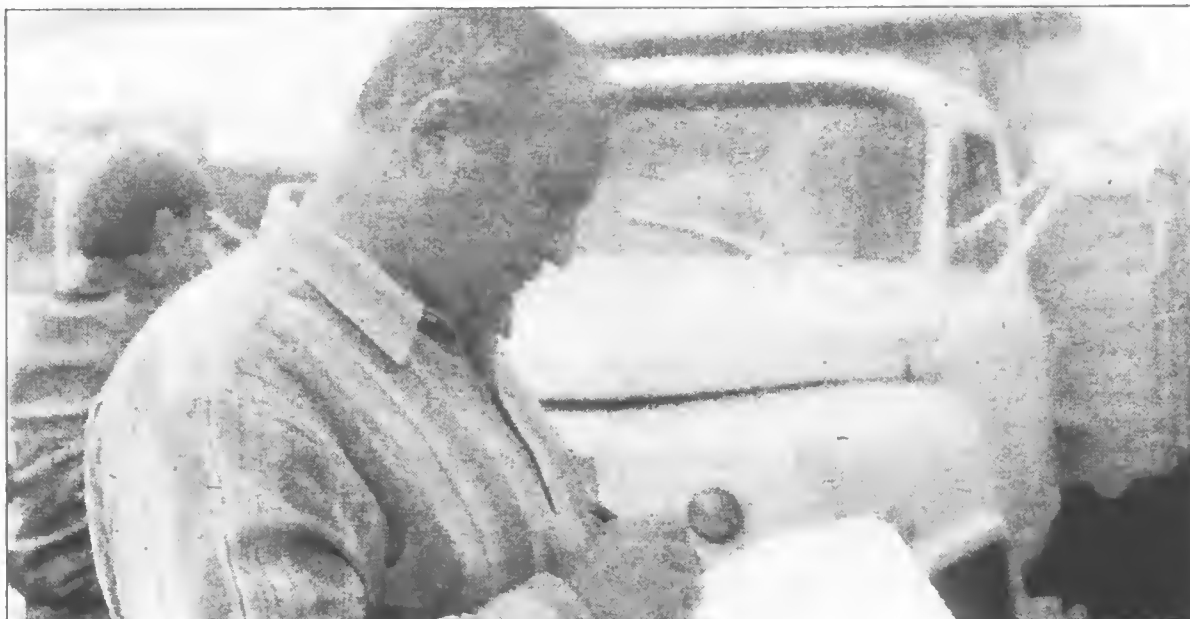
Пам'ятаєте пісеньку про студентів, які живуть весело від сесії до сесії, а сесія всього двічі на рік. А от технічні огляди автотехніки у господарствах — своєрідна сесія для автомобілістів — усього раз на рік. Водії до цієї події готуються, як ті студенти: «то протягом року «належно вчиться», а хто «штудіює», тобто доводить свого металевого коня до високого рівня готовності лише напередодні іспиту. Далі все залежить від таланту, професіоналізму екзаменованого і принциповості та вимогливості екзаменатора.

У автогосподарстві агрофірми «Матюші», як вважає капітан Білоцерківської районної ДАІ В. Мартиненко, техніка завжди на рівні. Чи то під час іспитового огляду, чи то у напружені сільськогосподарські будні. Чимала у цьому заслуга завгара А. Шараєнка, вимогливого керівника, справжнього професіонала. Анатолій Іванович так уміє налаштувати людей на роботу, згуртувати колектив, а якщо треба, то й «закрутити гайки», що інакше й бути не може. А відтак водії мають стабільну роботу, зарплатки.

Керівник агрофірми Л. Новицький вважає підрозділ водіїв найстабільнішим, найнадійнішим колективом у господарстві. Це завдяки насамперед двом складовим — професіоналізмові і дисципліні.

Леонід БРОВЧЕНКО
(фото автора).

Київська область.

«Учитель нам сказав: «Це — Пушкін». Уперто стверджую: «Це — я»

Таня залишила по собі дві книжки: «Дорога до себе» та «Злечу у небо, наче птах», що видані за сприяння спонсорів (добре, що дівчинці пощастило, і її поезії потрапили на очі людям з нечерствими душами).

Мое знайомство з творчістю Тані Чуйко відбулося в студентській аудиторії, коли університетська викладачка літератури Надія Станіславівна Ференц розповіла нам про трагічну долю тринадцятилітньої поетеси.

Притихли голоси і душі,
Лиш промінь сонячний сія,
Учитель нам сказав: «Це — Пушкін».
Уперто стверджую: «Це — я».
Життя — найважча теорема.
І скроні полум'ям горять.
— Але це Пушкіна поема!
Та знову стверджую: «Моя».
І справді — зовсім я не винна,
Даремно гнівається брат,
Бо не знайома я донині
З дорослим словом «плагіат».
Не прагну я чужої слави, (хай не хвилюється сім'я),
Та щось дає велике право
Сказати впевнено: «Це — я!»

У підготовці віршів Тані Чуйко до друку брала участь ужгородська поетеса Христина Керита.

— Важко повірити, що в тринадцять років можна так глибоко осмислювати почуття кохання, зраду, несправедливість та й саме життя. Юна поетеса, очевидно, жила у своєму світі, що мчав прискорено в небуття.

Зі слів вчителів Тані Марії Миколаївни Іваньо та Галини Миколаївни Соротюк, дівчинка була дуже самотньою — через невиліковну хворобу вона не могла регулярно відвідувати школу. Але Таня боролася за життя — малювала, вишивала, складала пісні... Та найзаповітнішою її мрією було видати власні поезії, й щоб люди їх сприйняли.

Першим текстом, який вивчила Таня, була молитва «Отче наш». Дівчинка була вродженою християнкою. Якось вона пішла до школи в новому красивому костюмі й діти із заздрощів побили її. Батьки вимагали покарання винних. Але Таня упрохала маму не робити цього, бо була переконана, що, на жаль, на світі багато таких, що не люблять тих, кому Бог дав більше, ніж їм. Особливо не прощають такі талановитим.

Таня принесла в клас тістечок й пригостила своїх кривдників.

Я знаю, що для Господа путі

Були в цім світі дуже непрості.

За що, скажіть, продав його їуда?

За що забрав його святе життя?

За те, що віру він в серцях посяв?

За те, що він благі діла творив?

За те, що людям зла не заподівав

І шлях до Істини відкрив.

...Якось Таня сказала своїй мамі: «Бог посилає нас на землю на деякий час для випробування, і ми покидаємо свій справжній дім лише для того, щоб знову туди повернутися».

Ланцюг страждань самій не розірвати...

На поміч же мені ніхто не йде.

На жаль...

Стомила я... Важкі для серця втрати...

І нема кому свою довірити печаль.

Перед смертю юна поетеса просила видати хоча б одну її збірку...

Леся КЕШЕЛЯ

Ужгород.

А у підстав — жодних підстав

Фейлетон

Повернулася дружина з міського ринку — й одразу до мене в домашній кабінет. «Барометр» її обличчя віщував негоду.

— Ось ти дивишся невинними очима, — звернулася вона не до мене, а до портрета Президента, що висить у рамочці над столом, — а тим часом цукор на ринку став удвічі дорожчий — по два двадцять за кілограм. І на борошно ціна підскочила, і на крупи, і навіть на хліб. Сільські бабці на те дивляться — і теж «накручують». Долар, мовляв, «росте»! А який стосунок має долар до грядки? Що, земля подорожчала? Чи технічний догляд за сапою вже потребує більших затрат?

— Стривай, не кипи, — спробував зупинити свою половину, — це, мабуть, якась помилка, не може ж воно ось так, з нічого...

— Не може? У нас? У цьому гіпертрофованому бардаку? Ти ліпше подивися, що я придбала на двадцять гривень — доброму котові на два дні не вистачить...

Коти, як відомо, редиски, цибулі й сирого пшона не їдять, але хіба це аргумент, щоб утримувати в суперечку з рідною жінкою? Вона, якщо у формі, може дуже швидко довести будь-кому, що наша планета має форму куба. А тут ще й кухонний «брехунець» з останніми новинами... «Валерій Пустовойтенко, — чулося з приймача, — стверджує, що для різкого підвищення цін на окремі продукти в деяких регіонах немає жодних підстав...».

— Чула? — мимоволі підтриманий прем'єром, переможно глянув я на свою. — «Немає жодних підстав!» А ти вже панікуєш! Тарарам підняла!

— Ага, — стала моя Галина у зручну для словесної атаки позу, — підстав, значиться, немає, а ціни скачуть, мов скаже-

ні! Що ж це за держава така, де всяк робить, як йому заманеться? Мовчите, Леоніде Даниловичу? — знову підвела очі на портрета. — Та доки ж мовчатимете? Підстав, бачите, немає! Та в нас, як добре придивитися, усе безпідставне!..

Дружина, змирявши нишівним поглядом його, а заодно й мене, пішла розвантажувати свою напівпорожню базарну сумку. Президент спокійно сидів у рамці, так само ледь усміхаючись, а мене розпеченим цвяхом стукало в голову оте, кинуте дружиною, — «усе безпідставне». Запитання народжувалися одне за другим, як діти у товстенської Ніни з Великого Житина.

Ну, думалося, на якій підставі голова правління нашого БАТ їздить на блискучому «Мерседесі», коли підприємство стоїть, а робітники вже півроку не одержують зарплати? А депутати й урядовці чому вилискують угодованими щокими й костюмами з голочки, коли більшість народу перебивається з хліба на квас? На якій підставі? Знову геть безпідставно!

І треба ж було таке придумати прем'єрові — «немає підстав». Та їх у нас — їй-богу, в мене розумна жінка — немає ні до чого. Наприклад мозок: на якій підставі ми споживаємо імпортні продукти «другої свіжості» і носимо чужинський «ширнестреб», маючи такі родючі землі і такий промисловий потенціал?

Або ще — елементарніше: на якій підставі уже скільки років функціонують «валютні п'яточки», а міліція цього ніби й не бачить? Чому «круті» іномарки безкарно їздять тротуарами і по майданах, мчать на шаленій швидкості через села і міста... Запитань — безліч, відповідей — нуль. То, можливо, й держава наша — безпідставна, бо вона не може впливати на життєві й виробничі процеси?

... А взагалі — гарно придумано: немає підстав. Почуєш — і серце заспокоюється. Так само і з нашою гривнею. Падає вона, як невібаглива дівка, а головний банкір Віктор Ющенко утішає нас: на валютному ринку, мовляв, зберігаються позитивні тенденції. Як ото колись: «Теперішнє покоління радянських людей житиме при комунізмі». Знаєш це — і спокійно йдеш до гастроному зайняти чергу за вареною ковбасою.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.
Рівненська область.
Мал. А. ТЕЛЯТНИКОВА.

І досі лунає той полонез...

На життєвих перехрестях

У мого дідуся Георгія після смерті дружини залишилися п'ятеро дітей. Наймолодшому — Матвієві — було сім років.

Невдовзі з'явилася нова господиня, вдова з п'ятьма малюками. Минув час, ласкавий голос мами Крістіни розтопив кригу в дитячих душах. І все було б добре, тільки діти постійно недоїдали. Дідусь вирішив їхати на заробітки.

Решта теж не сиділи склавши руки. Бабуся згнітивши серце відправляла малюків на «промисли». Дійшла черга й до Матвія. Він не вмів жебракувати, але відмовитися не міг і пішов...

Шукали його всім селом. Нарешті

хтось прибіг у двір з криком: «Крістіно, не плач, живий твій хлопець, знайшли!»

Вона отямилася, лише прибігши до циганського табору, який стояв за селом. Матюша мирно посапував під возом.

— Я музику слухав, — сказав він, прокинувшись. Матвій пропадав у таборі з ранку до ночі, слухаючи гру старого цигана. Рома теж полюбив хлопчика, вчив його грати на скрипці, й коли табір залишав село, циган прийшов просити Крістіну, щоб віддала малюка їм, бо без музики він жити не може. Та й слухати не захотіла. Цигани поїхали, а Матвій дуже сумував. Крістіна не витримала:

— Матюшо, завтра підемо на базар купувати скрипку.

Для цього їй довелося продати свою весільну сукню — пам'ять про першого чоловіка.

Люди підсміювалися: мовляв, їсти нема чого, а вона пасинкові скрипку купила...

А маленький Матвій став годувати родину, граючи на весіллях і святах.

... Життя не балувало нашого батька Матвія Георгійовича. Йому розвивати б свої музичні здібності, але сім'ю евакуювали на шахти до Кемеровської області. Там батько пов'язав свою долю з красунею Марією, яка подарувала йому трьох дітей: Юру, Валю і мене. Мати розуміла його, як ніхто інший. Смертельно втомлений (тато працював у три змі-

ни), він завжди брав у руки музичний інструмент.

Ми все життя пам'ятатимемо ту музику. «Полонез» Огіньського і «Чардаш» тато грав на скрипці, болгарські мелодії — на баяні, а російські частушки — на балалайці.

Сьогодні нема вже доброї бабусі Крістіни і серйозного дідуся Георгія, немає й наших батьків.

Можливо, спогад про них викличе в душах тих, хто читає ці рядки, світле і добре почуття. Як літнє сонце, що обігриває своїм промінням усіх сухих на землі.

Світлана ЗУЄВА.

Славгород Краснопольського району Сумської області.

Чорніє «Парус» одинокий...

Уявіть собі стрімку і довгу — двадцятикілометрову! — набережну з кінця в кінець Дніпропетровська, яка з акваторії Дніпра вражає і милує око. І практично посередині, на самісінькому березі широкої та могутньої річки стримить ледве не стометрової височини 28-поверхова незавершена споруда, блимаючи порожніми вікнами, мов страховисько. Та й з будь-якого іншого пагорба чи висотного будинку видно «новобудову», яка, скільки пам'ятає себе ціле покоління дніпропетровців, так недоречно й неохоче «прикрашає» місто. Це вже наче пам'ятка архітектури, що нею навіть пишатися можна.

Хоч насправді її соромляться і вже не знають, як позбутися. В останні роки виникають ну геть правдоподібні чутки, ніби довгобуд просто демонтують. Може, такий фінал для багатьох дійсно бажаний. Щоб одного ранку прокинутися, а страхопудло зникло! Та зась. Реальність така, що сьогодні «Парус» не знести. Ні відповідних технологій, ні коштів немає. А підірвати вибухівкою — пів-Дніпропетровська перетвориться на руїни.

З «Парусом» пов'язано уже стільки легенд і міфів, що на добру книжку вистачить. Та ми будемо говорити тільки про те, що відповідає дійсності. Бо такі правда, що свого часу задумували готель, якого світ не бачив. То був апогей розквіту епохи, коли Дніпропетровськ вважався далеко не останнім у колишньому Союзі.

Розповідають, наче ще вищим, ніж звели, намічався «Парус», але пихата Москва обрізала його вершину. Навіщо, мовляв, провінційному місту готель, подібного якому і в столиці не буде? Але це вигадка: навіпаки, щоб не ризикувати затверджувати проект у Москві, навмисне занизили до 10 мільйонів тодішніх карбованців кошторисну вартість будівництва — до цифри, яка була в компетенції Києва. А в Києві, не вагаючись, дозволили споруджувати об'єкт, що обцяв неповторний Дніпропетровськ зробити ще неповторнішим. При цьому усвідомлювали, що десятки мільйонів не вистачить і фінансування доведеться дочекувати. Запам'ятаймо цей момент, бо він і виявиться для епохальної будови фатальним.

Спершу все складалося добре. Батькам міста уже вживався цей готель, вибудований у вигляді величезного вітрила. З височини пташиного польоту він мав нагадувати світлу каравелу, яка ось-ось зніметься з якоря. Та ні, від причалу «Парусові» ніколи не відірватися.

І не треба посміхатися, знаючи, що «Парус» досі мертвий і чорний, як наче піратський. Бо якби його вдалося закінчити, то автори проекту на чолі з інженером-зодчим Георгієм Медгаузом давно і заслужено пишались б унікальною спорудою.

Що готель спроектовано дуже надійний, про це в місті довго навіть і не знали. Три тисячі палів, по-перше, увігнано в Дніпрове дно до самісіньких скельних порід. Ці палі, по-друге, тримають півтораметрової товщини залізобетонну подушку, з якої можна запускати в космос ракети. Сама ж споруда, по-третє, наче вхопилася за наскрізні (до 16-го поверху) металеві стержні-колони, яких нараховується 48 штук. І вище сягають ці ж колони, але вже гнучкіші — вони дозволяють «вітрилу» дійсно безпечно пружинити й тріпотіти аж під хмарами.

Наскільки нам відомо, на будівництво встигли витратити шість мільйонів радянських карбованців. А далі грошей просто не знайшлося. Може, і через те, що Дніпропетровськ надміру захоплювався престижними новобудовами на зразок палаців, річпортів та автовокзалів, або й метрополітену. І настав момент, коли заводобудівному комбінатові і тресту «Дніпромськбуд» — генпідрядчикам «Парусу» — наказали зупинити роботи. Баста!

Цікаво, що новобудову не законсервували, як годиться, на тривале зберігання. Чи сподівалися повернутися до неї, чи на консервацію теж забракло коштів. Як там не було, а сяка-така охорона не вберегла будову від погромів. Якщо вікна кільканадцяти нижніх поверхів були навіть зашклені, то зараз у них і рам немає — повіривали з «м'ясом». Не кажучи про розкриті труби, двері, інженерні комунікації і тому подібне. «Парус», так і не ставши готелем, якийсь час був пристановищем бездомних та злодіїв. Нормальним людям сюди страшно було ходити.

Коли стверджують, ніби готовність будови сягала майже 80 відсотків і залишалися лише опоряджувальні роботи, в це важко повірити. Зараз готель — мов після побоїща. Зате конструкції витримали всі випробування і навіть тріщини ніде не дали. Стоїть, мов укопаний! Численні гості з Канади, Англії, Америки, Німеччини, Югославії, оглядаючи об'єкт, не вірили своїм очам. Це ж треба так надійно побудувати! А ще кажуть, що в цій країні усе на тяп-ляп робиться! Виходить, не все.

А до речі, чого це раптом для іноземців сюди експерсії влаштовували?

Все просто: щоб довершити будівництво «Парусу», Дніпропетровськ шукає багатих інвесторів. Є ж такі чим спокушати! Двадцять вісім поверхів, де стільки кімнат-номерів, що коли в кожному переночувати одну ніч, то майже три роки доведеться в готелі прожити, — це ще не все. По обидва боки «вітрильника» дво- і триповерхові «наземні» споруди, де що завгодно відкривай. Бари, ресторани, кафе, супермаркети, сауни, автосалони, конференц-зали, ділові клуби і навіть критий ринок. І не щось одне, а все перелічене разом поміститься.

Майже збіглося дві дати: десять років тому в Дніпропетровську зупинилося спорудження готелю «Парус», а вже наближається чвертьстолітній ювілей, як його будівництво було розпочате. А що обидві події не залишаються тут непоміченими, так дивуватися зайве: не бачити цей довгобуд може хіба що сліпий

Практично 51 тисяча квадратних метрів площ під дахами, а сам цей комплекс займає ледь не сім гектарів на березі Дніпра. Передбачена і автостоянка на чотири сотні легкових машин, залишене навіть місце для майданчика, на який би сідали вертольоти...

Чом же ніхто так і не кльонув?

Перших імовірних інвесторів відлякувало, що фешенебельного п'ятизіркового готелю тут уже не вийде. Проект єдиним поганим: низенькими кімнатами-клітками, з яких розкішних і дорогих номерів не утнути. Наступні гості підраховували, що в дешевому варіанті завершення проекту навряд чи швидко окупляться витрати, і теж відмовилися. Далі — елементарно не могли зійтися в ціні та умови.

А ідей — вистачає. Створити, скажімо, супербізнес-центр з офісами для всіх бажаючих фірм, компаній і корпорацій. Причому, коли в одному приміщенні і житло, і робочі кабінети для підприємців — такий варіант теж можливий.

І коли хто-небудь каже, що це сумний пам'ятник минулому, далеко не всі погоджуються. І правильно роблять. Швидше пам'ятник бездарному сьогоденню, бо ж не дати ради такому унікальному об'єктові — на що ви тоді, люди добрі, годитеся?

А так хочеться одного разу вранці побачити, що над містом затріпотіло червоні вітрила!

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Кримінал

За імпордне залізяччя погубили столітні дуби

У прадавньому Холодному Яру, який, мов велетенське дерево, розкинувся на площі 160 квадратних кілометрів, шумлять могутніми кронами тисячі дерев-старожилів. Серед них — 300-, 200-, 100-літні дуби, що, мов грізні вартіві, охороняють легендарний Холодний Яр. Точніше, охороняли, поки рука зловмисника не вкоротила їм віку. Особливо прикро, що цією чорною справою зайнялися ті, хто покликаний берегти ліс, — працівники держлісгоспу...

Зокрема, лісник Грушківського лісництва Кам'янського району Володимир Г. разом з дружинкою спіяв 13 столітніх дубів. За деревину злочинна група виміняла «Опелю». Порушено кримінальну справу. Як підраховували експерти, загальна сума завданих збитків становить понад 20 тисяч гривень.

Черкаси.

Люди гинуть за метал. Кольоровий...

З будиночка трансформаторної підстанції, що подає струм в одні з мікрорайонів Житомира, близько шостої вечора почувся вибух, потім злітати вирвалося полум'я. Дитячий крик, сповнений жаху, змусив мешканців навколишніх будинків вискочити на двір. Їм довелося допомагати гасити полум'я на чоловікові років під сорок, котрий качався по землі. У важкому стані його було доставлено до опікового відділення обласної лікарні — обгоріло 55 відсотків шкіри. А 14-річному хлопцеві, що залишився в полум'ї під високою напругою, вже ніщо не могло допомогти...

Версія потерпілого: вони зайшли до трансформаторної підстанції, щоб використати її як... туалет.

Версію енергетиків головний інженер Житомирського району електромереж Віктор Кошман висловив чітко і недовозначно:

— Мета, яка привела сюди обох, роздобути мідь, щоб потім продати її...

Справді, на трансформаторну підстанцію так просто не зайдеш. Але потерпілий — колишній енергетик, працював бригадиром аварійно-визнобної бригади, поки не звільнили з роботи за потяг до чарки. Сам проник, ще й неповнолітнього родича з собою потягнув. На думку фахівців, поки він вправно знімав з обладнання елементи з міді, хлопчина відчинив дверцята, за якими — 10 тисяч вольт. А туди варто на 60 сантиметрів наблизитися — можна стати головошкорою...

Це сталося зовсім нещодавно. Лише нинішнього року в області є вже кілька жертв

полювання за кольоровими металами. Але справжні масштаби біди можна зрозуміти, згадавши, що таке полювання веде відлік своїх жертв уже кілька років. А трансформаторні підстанції притягують до себе, мов магніт, особливо дітей. У Новограді-Волинському підлітки перебралися через бетонну огорожу одного з підприємств, зламали замки на трьох дверях трансформаторної підстанції, відкрили камеру розподільчого пристрою з напругою 10 тисяч вольт. Струм спалив одного з підлітків до кісток... У трансформаторній будці під час спроби добути контакти згорів хлопець в Олевському районі. Ампутацією руки і ноги закінчилося намагання школяра заводити такими самими контактами в Іршанську. Лише дивом обійшлося без жертв у Коростені, де зловмисники викрали мідні деталі з підстанції, що позбавило її захисту. Жертвами добува-

чів металу стають також лінійні електропередачі. І тут усе нерідко закінчується тим, що карати нікого... У березні цього року в Коростені загинув чоловік, який вистігав відірвати провід на п'яти прольотах електролінії. У Новограді-Волинському підліток виліз на лінійку електропередачі високої напруги. Після того меди-кам довелося ампутувати йому руку, вирізати два обгорілі ребра... Багато разів випробовував долю дванадцятилітній хлопець із Житомирського району, викопуючи мідні кабелі, поки везіння не перестало усміхатися і він теж опинився в числі пацієнтів опікового центру — неважко здогадатися, що зробив електрострум з його руками й передпліччями... Невже заробіток на кольорових металах такий великий, що заради нього варто ризикувати здоров'ям, а то й життям? Кілограм міді — три гривні, алюміній і бронза — приблизно в два рази дешевші. Не так уже й багато...

Але заради грошей і в минулину плюють. В одному з міст області украли бронзову зірку з пам'ятника полеглим землякам — у самому центрі міста, а вага — близько двох центнерів. Що вже казати

про букви з кольорових металів на пам'ятниках — їх, здається, вже не залишилося. Злодія, який знімав меморіальну дошку на честь Жукова, спіймали на гарячому, але не всім видатним діячам минулого так пощастило... Злодії витягують усе, що міждо зветься, з ліфтів, електровозів, кранів. Стахановськими темпами здерли вони дюралюмінієвий дах з хмелесушарки одного з господарств Олевського району. А скільки сплюндрованих могил на цвинтарях! У контейнері на кордоні з Польщею було знайдено таблички з нержавіючої сталі, здерті з надмогильних пам'ятників в Юлінівці Червоноармійського району... Ось кримінальна хроніка лише одного квітневого дня. На житомирському ТВП «Союз» поцуплено мідного дроту більш як на тисячу гривень, на станції під обласним центром знято 750 метрів алюмінієвого дроту з ліній електропередач, у Лісівщині Коростенського району — майже два кілометри, а на руднику поряд — 540 кілограмів. Куди все це дівається? В одній із затриманих міліцією машин з киевськими номерами було 11 тонн кольорового «брухту» — електродрівни, насоси, кабель і т. д. Звичайно ж, без ніякої ліцензії на

заготівлю кольорових металів.

— Скоро Україна залишиться зовсім без міді, викладатимемо величезні суми, купуючи вироби з неї за кордоном, якщо найближчим часом не буде покладено край злочинній комерції, — роблять сумні прогнози директори підприємств, яким доводиться мати справу з кольоровими металами. Не знаю, кого більше жаліти — жертв полювання за кольоровими металами чи всю Україну.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Заради грошей і в минулину плюють

Рівняння з одним невідомим...

Нападаючий італійського футбольного клубу «Мілан» Андрій Шевченко дає автографи шанувальникам біля входу до штаб-квартири «Мілану» в Мілані, Італія в середу, 16 червня 1999 р. У прес-службі ФК «Мілан» агентству УНІАН телефоном підтвердили намір клубу щодо Шевченка. Співробітник прес-служби Джорджія Буїцца на запитання, наскільки відповідає дійсності факт купівлі українського футболіста за 30 мільйонів доларів, не назвала суми. Вона повідомила, що працівникам «Мілану» поки що «не дозволяється про це говорити», а імена гравців, придбаних клубом, та суми, виплачені за них, будуть оголошені не раніше 28 червня.

Фото Асошіейтед Пресс / УНІАН.

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 29-й тур.

«Кривбас» — «Ворскла». 3:1. 12 900. Мороз, 23, Монарьов, 34, 42 — А. Головки, 54.

«Металург» Д — «Зірка». 1:0. 1 500. Севідов, 43. На 6-й і 56-й хв. донецчани Жабченко і Покладок не реалізували пенальті.

«Таврія» — «Дніпро». 3:0. 9 000. Леженцев, 34, Опарін, 37, Гайдаш, 43. На 53-й хв. з поля вилучено Козиря («Д»).

СК «Миколаїв» — «Шахтар». 0:3. 6 500. Селезньов, 11, Воробей, 16, Тимошук, 90.

«Металург» М — «Нива». 1:0. 8 000. Пуш-куца, 18.

«Динамо» — «Металіст». 1:0. 8 000. Се-ребренников, 47.

«Карпати» — ЦСКА. 3:3. 6 800. Гецько, 6, Паляниця, 44, Євтушок, 67 — Олійник, 8, Цихмейструк, 42, Беженар, 90. На 56-й хв. Паляниця, а на 74-й Беженар не реалізували одинадцятиметрові.

«Прикарпаття» — «Металург» Зп. 0:0. 7 000.

В Н П М О

ДИНАМО 22 5 1 69—14 71

ШАХТАР 19 5 5 68—25 62

КРИВБАС 15 11 3 40—16 56

Карпати 14 10 4 51—30 52

Металург М 13 6 10 34—27 45

Металіст 13 5 10 28—30 44

Металург Зп 12 5 11 44—40 41

ЦСКА 10 10 9 36—35 40

Таврія 10 7 12 33—37 37

Зірка 9 7 13 29—37 34

Ворскла 9 5 15 32—43 32

Дніпро 8 4 16 21—43 28

Нива 7 7 14 25—35 28

Металург Д 7 7 15 26—46 28

Прикарпаття 6 6 17 24—55 24

СК Миколаїв 2 6 21 17—64 12

Цей тур назвав другу команду, яка разом із СК «Миколаїв» залишить вищу лігу. Нею стало «Прикарпаття». Івано-Франківці зіграли внічию із запоріжцями, а їхній головний конкурент — донецький «Металург» — узяв гору над кіровоградцями і врятувався.

До речі, «Зірка» причетна і до розв'язання останнього «рівняння» турніру. В понеділок вона прийматиме «Кривбас». Якщо гості виграють, то здобудуть комплект бронзових нагород.

Цікавий був матч і в Києві. По-перше, багатьох цікавило запитання: який буде вигляд у динамівців без Лужного і Шевченка? По-друге, інтерес підігрівало й те, що «Металіст» грає безкомпромісно і стабільно.

Кияни вийшли на поле не тільки без названих футболістів, а ще й без Шовковського, Реброва, Белькевича. А Гусін та Кардаш з'явилися лише в другому таймі на заміну. Склалися враження, що динамівці вже перебувають у режимі канікул. Либонь, зменшено тренувальні навантаження. Отож перший тайм був досить спокійний і м'який. Дещо загострилася боротьба після перерви. Але лише завдяки господарям. Вони і гол забили, і ще кілька моментів створили. Стосовно харків'ян, то вони дещо розчарували. Хоча дуже старалися, непогано оборонялися. Але не створили бодай однієї загрози воротам Кернозенка. Шкода. Можливо, на них більше вплинула спека — 29 градусів.

А наш чемпіон (двадцять гравців) на початку липня вирушить до Ялти. Кілька днів футболісти відпочиватимуть із сім'ями. А потім динамівці розпочнуть підготовку до дев'ятого чемпіонату країни, який стартує 12 липня.

А для тих, кому цікаво, наведемо календар ігор наступного тижня. 21 червня. Перенесені матчі 28-го туру. «Нива» — «Динамо», «Металіст» — «Карпати». 18-го туру — «Металург» Зп — «Дніпро». Матчі 30-го туру — «Зірка» — «Кривбас», «Шахтар» — «Таврія». 25 червня. 30-й тур. ЦСКА — «Металург» Зп, «Дніпро» — «Металург» Д, «Нива» — СК «Миколаїв», «Металіст» — «Металург» М, «Карпати» — «Динамо», «Ворскла» — «Прикарпаття».

Іван ОЗЕРЧУК.

Звідусіль

Хокей. Клуб «Даллас» виграв п'ятий матч фінальної серії розіграшу Кубка Стенлі. На своєму майданчику тейсасці взяли гору над «Баффало» — 2:0. Тепер «Даллас» веде в серії — 3:2. Шоста зустріч відбудеться завтра в Баффало.

Велоспорт. Третій етап багатоденних перегонів Тур Швейцарії виграв італієць Сільвіо Мартінелло. Знову виник допінговий скандал. Зі змагань було знято чотирьох гонщиків, які не пройшли так званий трав'яний тест. Серед цього квартету, до якого увійшли спортсмени з Італії, Австрії, Зімбабве, на жаль, і наш Сергій Гончар.

Шахи. В Москві, в готелі «Космос», відбулося відкриття нового турніру першого меморіалу Тиграна Петросяна — дев'ятого чемпіона світу, якому минулого четверга виповнилося 67 років. Організатори запросили суперників Петросяна, з котрими він зустрічався за шахівницею. Серед них сьомий і десятий чемпіони світу — Василь Смирнов та Борис Спаський, а також такі відомі гравці, як Марк Тайманов, Лайош Портіш, Властиміл Горт та Бент Ларсен. Турнір триватиме до 2 червня.

Футбол. За рішенням ФІФА на стадіонах, де відбуватимуться матчі світових чемпіонатів, обов'язково встановлюватиметься прапор Організації Об'єднаних Націй (ООН). Вперше це буде зроблено на чемпіонаті світу серед жінок, який стартує сьогодні в США.

Навчалися наставники юних

Федерація футболу України довела до кінця велику і дуже потрібну справу. Днями завершили роботу курси ліцензування для тренерів, які працюють із вихованнями ДЮСШ, СДЮШОР та УФК. До речі, таку саму процедуру раніше вже пройшли фахівці з більшості нелюбительських команд трьох ліг.

Цього разу прослухали курс лекцій, провели практичні заняття і успішно склали іспити Юрій Бабич та Василь Орос з ужгородської ДЮСШ-1, Олександр Бідник («Гірник», Комсомольськ), Андрій Бондар («Система-Борекс», Боро-дзянка), Дмитро Біблов (ДЮСШ, Авдіївка), Василь Войтович («Волинь»,

Луцьк), Володимир Гаври-ляк (ФК «Миргород»), Олександр Даниленко, Юрій Ястребинський («Ди-намо», Київ), Віктор Єфименко («Спартак», Жито-мир), Василь Кармаліка («Ворскла», Полтава), Сер-гій Козлов («Титан», Ар-мянськ), Ігор Костенко («Юніор», Київ), Юрій Крафт («Буковина», Чернів-ці), Дмитро Курпак («Гали-чина», Дрогобич), В'ячес-лав Мавров («Цементник», Миколаїв, Львівська об-ласть), Юрій Моросовський («Хімік», Сіверськодо-нецьк), Геннадій Погори-лець («Карпати», Львів), Ярослав Притула («Прикар-паття», Івано-Франківськ), Андрій Приятель (ДЮСШ-14, Київ), Олег Сиротюк

(«Кристал», Херсон) і Віта-лій Сторожук («Чорномо-рець», Одеса).

Як бачимо, представлено всю Україну. Повних два склади — 22 чоловіка. І кожен із них дякував за науку директорів центру ліцензування Володимирів Стал-нику, викладачам — відомим і авторитетним фахівцям — Олександрів Базилевичу, Анато-лію Попову, Костянтиніві Вихрову. Велику організа-ційну роботу провели пра-цівники ФФУ Віталій Ша-мич та Сергій Мохник. Те-пер чекатимемо, що дипло-мовані тренери з новою енергією заходять готувати якісний резерв для вітчизня-ного футболу. Нехай їм щас-тить!

В. Б.

Успішні старті рівненців

Минулої неділі в Рівному стартувала традиційна міжнародна вело-гонка імені Героя Радянського Союзу полковника Сколенка. Майже 1000-кілометровий шлях спортсменів проляже через Терно-піль, Львів та інші населені пункти до польського міста Сандомир. Цю популярну гонку дружба започатковано далекого 1956 року.

А дещо раніше в Мілані фінішувала багатоденна велогонка профе-сіоналів Джиро Д'Італія-99. Там досить успішно виступив рівненський спортсмен Сергій Гончар, посівши в загальному заліку сьоме місце.

У той же Італії пройшов неофіційний чемпіонат Європи з міні-фут-болу серед збірних команд поліції. Серед 32 учасників команда УМВС України у Рівненській області посіла перше місце. Рівненці, до речі, вже не раз перемогали на міжнародних змаганнях.

Спорт на Рівненщині в пошані, тому законодавчі успіхи на міжна-родних і внутрішніх змаганнях, причому в різних видах — важкій і лег-кій атлетикі, плаванні, фрістайлі... Готуються заявити про себе й вер-шини. Щойно проведено цікаві кінно-спортивні змагання в Мирого-ші під Дубном — на іподромі місцевого аграрного коледжу. Позмага-тися до рівненців приїхали спортсмени з Дніпропетровська та Полта-ви. Були перегони, конкурс, драйвінг. Було велике спортивне свято.

А 20 червня в Рівному на чудовому місцевому мототреку відбудеть-ся півфінал молодіжної першості Європи зі спідвею. Виступатимуть юні спортсмени України, Польщі, Швеції, Німеччини, Чехії, Угорщи-ни та інших країн.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

З підвищенням у класі, «Оболонь-ППО»!

Здолати шлях від чемпіонату міста до першої ліги національ-ної першості лише за сім сезонів, погодиться, досягнення не-абияке. Все це робилося поступово, без особливого пропагандис-тського галасу. Розпочати штурм нових вершин стало можливо лише тоді, коли київський клуб почав отримувати фінансову під-тримку від АТ «Оболонь», яке очолює народний депутат Украї-ни Олександр Слободян.

На відміну від «Динамо» та ЦСКА, в «Оболоні-ППО» гра-ють лише вихованці київського футболу. А найбільше серед них випускників СДЮШОР «Зміна». З певного періоду клуб і школа стали єдиним ці-лим.

Сьогодні ФК «Оболонь-ППО», його незмінний прези-дент Сергій Сидоренко і го-ловний тренер Вадим Лазорен-ко приймають заслужені поз-доровлення. Перемігши в мат-чі 24-го туру команду «Мета-лург-2» (Запоріжжя), київ-ський колектив достроково здобув підвищення в класі.

Після цієї знаменної зустрі-чі Сергій Геннадійович Сидо-

ренко був, либонь, найшасли-вішою людиною у столиці Ук-раїни.

— Важко повірити, що все вже позаду, — сказав він. — І виснажливі турнірні перегони завершилися так успішно для нас. Утім, цей результат ціл-ком закономірний. Ми вірили в нього, коли починався сезон. І від планів не відмовлялися, витримавши жорстку конку-ренцію з боку інших претен-дентів, особливо луганської «Зорі».

— А чи не загубиться ваша команда в першій лізі?

— Гадаю, що ні. Такої дум-ки, до речі, багато фахівців, які

спостерігали за нашою грою. У складі «Оболоні-ППО» грає чимало перспективних футбо-лістів, які постараться пока-зати себе на найкращому рівні. Є у нас і досить кваліфіков-ний резерв, об'єднаний в ко-манду «Оболонь-Зміна-2». Наші дублери, до речі, взимку в фіналі Меморіалу Олега Ма-карова взяли гору над одним із лідерів першої ліги — ФК «Черкаси».

— Столицю у вищій лізі пред-ставляють імениті «Динамо» і «битий жак» — ЦСКА. Їхні дру-гі колективи грають у першому класі. І тепер до них приєдна-вся ще й ви. Отже, в Києві про-писано п'ять команд майстрів. Не на кожному матчі з їх учас-тю бувають заповнені трибуни стадіонів. На що сподіваєтеся ви — новачки?

— «Оболонь-ППО» встигла завоювати серця багатьох киян і має своїх уболівальників. Си-

туація певною мірою нагадує лондонську. У столиці Великої Британії ще більше клубів, ніж у нас. Але вони чудово співіс-нують. Ми представляємо Мінський район Києва, в яко-му мешкають приблизно 350 тисяч чоловік. Якщо трибуни стадіону «Зміна» не були по-рожні, коли грали у другій лізі, то на матчі першої ходитиме ще більше уболівальників.

— Якщо вже почали говорити про стадіон, то, можливо, зби-раєтесь його реконструювати?

— Так. У першій лізі — ви-сокі вимоги до ари змагань. Але скажу по секрету: і спон-сори, і керівники міста та ра-йону схильні до того, щоб звести на Оболоні для нашого клубу сучасний стадіон з три-бунами на тисяч двадцять. А ще — комплекс тренувальних полів для дорослих команд і вихованців школи «Зміна». Од-нак це поки ще плани...

Президент ФК «Оболонь-ППО» (Київ) Сергій Сидоренко

— А які ваші перспективи? Чи не думаете про вищий клас? — Дайте спершу прижитися у першому. А взагалі ми зав-жди ставимо перед собою най-вищі завдання. Однак для їх виконання потрібно часу й ба-гато праці.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

M
Messe
Düsseldorf
International GmbH

тел.: (044) 246-83-13,
446-38-02,
факс: (044) 246-83-14

КИЇВ, ВИСТАВКОВИЙ ЦЕНТР "АККО ІНТЕРНЕШНЛ"

просп. Перемоги, 40-6

22-25 червня 1999 р.

КОНСІМЕКС-99

6-та міжнародна спеціалізована
виставка експорту-імпорту товарів
широкого вжитку, будівельних,
оздоблювальних матеріалів
та аксесуарів для помешкань

ОРГАНІЗАТОРИ ВИСТАВКИ:

Мессе Дюссельдорф Інтернаціональ ГмбХ,
АККО Інтернешнл

Відродження
INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION

Міжнародний фонд "Відродження"
і Мережева бібліотечна програма інституту Відкритого
Суспільства (Будапешт) оголошують конкурси проектів

Міжнародний фонд «Відродження» підтримує діяльність бібліотек
як інформаційних центрів, що сприяють вільному обміну
інформацією і прагнуть підвищити рівень обслуговування
користувачів.

**1. Конкурс для бібліотек в рамках програми зустрічного
фінансування**

Мета конкурсу — підтримка проєктів від бібліотек, що стосуються
таких сфер бібліотечно-інформаційної справи:

- навчання та підвищення кваліфікації бібліотечних працівників;
- автоматизації бібліотек;
- збереження бібліотечних фондів і доступ до них;
- поліпшення обслуговування користувачів.

Основною умовою участі в конкурсі є наявність фінансування
поданого проєкту з інших джерел.

Останній термін подання проєктів — 14 липня 1999 р.

**2. Конкурс проєктів "Підтримка навчальних центрів
безперервної освіти для бібліотекарів"**

До участі у конкурсі запрошуються заклади освіти та підвищення
кваліфікації бібліотечних працівників.

Перевагу матимуть проєкти організацій, які мають штат
досвідчених викладачів і запропонують стратегію безперервної
освіти бібліотечних працівників, зосереджену на поліпшенні
обслуговування користувачів.

Основною умовою участі в конкурсі є наявність фінансування
поданого проєкту з інших джерел.

Останній термін подання проєктів — 2 вересня 1999 р.

Детальнішу інформацію про умови конкурсів і правила
оформлення проєктів можна отримати в офісі Міжнародного
фонду "Відродження" за адресою:

м. Київ, Бехтеревський пров., 13 А, (контактна особа: Лідія Грива),
тел. (044) 216 32 87, факс: (044) 216 76 29, e-mail: hryva@irfkiev.ua
і на веб-сторінці МФВ: <http://www.irfkiev.ua>

Інформаційні матеріали про конкурси надіслано обласним
універсальним науковим бібліотекам і бібліотекам університетів.

Проекти надсилаються на адресу: 254053, Київ, вул. Артема, 46,
Міжнародний фонд "Відродження",
на конкурс "Бібліотечної програми".

Арбітражний суд Київської області порушив справу № 75/16-99 про бан-
крутство ТОВ «Агрогарт». Київська обл. смт Ставище. Заяви кредиторів та
можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування.

Арбітражний суд Чернігівської
області (250000, Чернігів, вул. Лені-
на 43) за заявою Менської мікрай-
онної державної податкової інспек-
ції Чернігівської області порушив
справу № 5/1536/193 про банкрут-
ство селянсько-фермерського госпо-
дарства Вншняка Д. А. (251600, м.
Мена Чернігівської області, пр. За-
річний, 17; р/р 26005200572001 в
Менському відділенні АК АПБ «Ук-
раїна», МФО 353188).
Майнові вимоги кредиторів та за-
яви можливих санаторів приймають-
ся в місячний термін з дня опублікуван-
ня цього оголошення.

Арбітражний суд Рівнен-
ської області (266023, м. Рівне,
вул. Відінська, 10) порушив
справу № 5/86-Б/99 від
14.04.99 року про визнання
банкрутом Зарічянський ком-
бінат громадського харчування
(265520, Рівненська обл. смт.
Зарічне, вул. Грушевського, 1)
р/р 26002200195001 в АК
АПБ «Україна» відділення в
смт. Зарічне Рівненська обл.
смт. Зарічне, МФО 333294 І. К.
01764484.
Претензії кредиторів та
можливих санаторів приймають-
ся в місячний термін з дня
опублікування оголошення.

Арбитражным судом
Харьковской области
(310022, г. Харьков, пл. Сво-
боды, 5, Госпром, 8-й подъ-
езд), возбуждено дело
№3931/7-72 о банкротстве
частной фирмы «Сим-
плекс», юридический адрес:
г. Харьков, пр. Московский,
259, т/с 260001254 в «Мега-
банк», МФО 351629, код
ОКПО 14111329.

Претензии кредиторов
принимаются на протяже-
нии месяца со дня публика-
ции объявления.

**Одесская государственная академия пищевых технологий объяв-
ляет прием студентов на первый курс 1999/2000 учебного года
на дневную и заочную формы обучения по специальностям:**

«Учет и аудит»
«Экономика предприятий»
«Менеджмент организаций»
«Технология хлеба, кондитерских, макаронных
изделий и пищевого концентрата»
«Технология питания»
«Технология хранения и переработки зерна»
«Технология брожения, консервирования и пе-
реработки плодов и овощей»
«Технология хранения, консервирования и пе-
реработки рыбы и морепродуктов»
«Технология хранения, консервирования и пе-
реработки мяса»
«Технология хранения, консервирования и пе-
реработки молока»
«Экология пищевых производств»
«Оборудование перерабатывающих и пищевых
производств»
«Автоматизированное управление технологи-
ческими процессами и производствами».

Лица, поступающие на все специальности, сда-
ют вступительные экзамены по математике (пись-
менно), украинскому или русскому языку (диктант)
или проходят собеседование.

Прием документов до 15 июля.

Лицам мужского пола предоставляется осво-
бождение от службы в армии на время обучения и
возможность приобретения военной специальности
с присвоением звания офицера запаса. Все иног-
родние студенты обеспечиваются местами в обще-
житии. Документы подаются в приемную комис-
сию академии по адресу: г. Одесса, ул. Канатная,
112. Тел. 29-10-88.

Объявляется набор в механико-технологичес-
кий техникум ОГАПТ на контрактной основе по
специальностям:

«Бродильное производство и виноделие»

«Консервирование»
«Переработка рыбы и морепродуктов»
«Производство молочных продуктов»
«Производство мясных продуктов».

За справками обращаться по адресу: г. Одесса,
ул. Черноморского козачества, 12. Тел. 23-89-43,
23-80-10.

**Высшая школа зерновых технологий объявляет прием
студентов на 1-й курс 1999/2000 учебного года
на дневную форму обучения по специальностям:**

5.09.1712 «Хранение и переработка зерна»

5.050111 «Бухгалтерский учет»

Выпускники школы получают Высшее образова-
ние квалификационного уровня — младший специа-
лист.

В школу принимаются лица, имеющие полное
среднее образование при наличии договора о пол-
ной компенсации затрат на обучение.

Зачисление в школу осуществляется по итогам
собеседования (без экзаменов).

Срок обучения 2 года 8 месяцев.

Лица мужского пола на период обучения осво-
бождаются от службы в армии.

Выпускники школы могут продолжить обуче-
ние в академии по названным специальностям, на-
чиная с 3-го курса по заочной форме обучения, ли-
бо в экстернате (по индивидуальному плану в тече-
ние 2—3 лет) — платно; или со 2-го курса по днев-
ной форме обучения (по рекомендации государ-
ственной экзаменационной комиссии) — без опла-
ты и возможностью для призывников окончить во-
енную кафедру и приобрести военную специаль-
ность с присвоением офицерского звания.

Прием документов до 31 августа. Начало занятий
с 1 сентября. По всем вопросам обращаться в адми-
нистрацию школы по адресу: 270039, г. Одесса, ул.
Канатная 112, ОГАПТ, корпус Б, комн. 424, тел.
(0482) 29-15-57.

ВАТ «Львівресурси»

Українсько-Великобританське спільне підприєм-
ство «НЮТ» Лтд, яке є власником 258761 акцій ВАТ
«Львівресурси», що становить 23,47% голосів, керую-
чись статтею 43 Закону України «Про господарські то-
варства», вимагає включити до порядку денного за-
гальних зборів акціонерів ВАТ «Львівресурси», які від-
будуться 30 червня 1999 року наступні питання:

1. Звіт мандатної (реєстраційної) комісії про результа-
ти реєстрації учасників зборів.
2. Вибір лічильної комісії зборів.
3. Вибір голови зборів і секретаря зборів.
4. Затвердження регламенту та порядку голосування на
зборах.
5. Затвердження звіту правління про результати фінансо-
во-господарської діяльності товариства за 1998 рік.
6. Про перевірку фінансової діяльності товариства.
7. Переобрання голови правління.
8. Затвердження звіту ревізійної комісії.

9. Про розподіл прибутку.

10. Довірний ревізійний комісії.

11. Затвердження змін до статуту ВАТ.

12. Затвердження внутрішніх нормативних документів.

13. Вибір спостережної ради.

14. Про передачу ведення реєстру власників іменних
цінних паперів ВАТ «Львівресурси» та затвердження дого-
вору на ведення реєстру акціонерів ВАТ з реєстратором
(ТЗОВ «Росан-Довіра-реєстратор», ТЗОВ «Карпати-реєс-
тратор»).

15. Визначення форм випуску цінних паперів ВАТ.

Прошу виготовити бюлетені для голосування згідно
запропонованого вище порядку денного загальних зборів.
Про зміни до порядку денного прошу довести до відома
реєстратора «Гал-Ера».

**Об'яву від 24.02.99 р. про порушення справи про банкрутство щодо КСП
«Бобриньке» Броварського району вважати недійсною.**

Арбітражний суд Львівської області порушив справи про банкрутство:

1. МП «Добробут», справа № 2/588-23/137. Юридична адреса: 292310,
Львівська обл., м. Жовква, вул. Шевченка, 60, р/р 26005241039001 у Жовків-
ському відділенні КБ «Приватбанк».
2. ТЗОВ «Гермес-ТурКом», справа № 2/665-23/164. Юридична адреса:
м. Львів, вул. В. Великого, 50, р/р 467603 в ЛФ Києво-Печерського АКБ.
3. МПП «Дороти», справа № 2/662-23/167. Юридична адреса: м. Львів,
вул. Кобилниці, 19/59, р/р 26008010796 в Сквилянській філії АТ «ЗУКБ».
4. ТЗОВ «Пемарко», справа № 2/429-7/177. Юридична адреса: м. Львів,
вул. Горбачевського, 15/16, р/р 26007000000903 в АК «Електронбанк».
5. ТЗОВ «ДМ ЛТД», справа № 2/431-7/176. Юридична адреса: м. Львів,
вул. Стрийська, 234, р/р 26003000114001 в ЛФАТ «Укрінбанк».
6. ТЗОВ «Ронстар» ЛТД, справа № 2/432-7/175. Юридична адреса:
м. Львів, вул. Наукова, 44/120, р/р 26004000049001 в ЛФ АТ «Укрінбанк»,
р/р філії ТЗОВ «Ронстар» 26007238880001 в ЗГРУ «Приватбанк».
7. ТЗОВ «Прогрес», справа № 2/750-23/178. Юридична адреса: 292050,
Львівська область, м. Буськ, вул. Петрушевська, 51/4, р/р відсутній.
8. Колективу орендарів виробничого управління житлово-комунального
господарства. Юридична адреса: 292050, Львівська область, м. Буськ, вул.
Львівська, 6, р/р 26005200083001 в АК АПБ «Україна» м. Буськ.
9. ПП «Раїет», справа № 2/643-23/157. Юридична адреса: 292050, Львів-
ська область, Буський район, с. Яблунівка, р/р 26004200742001 в АК АПБ
«Україна» м. Буськ.
10. МПП «Ярослав», справа № 2/875-23/207. Юридична адреса: 292310,
Львівська область, Жовківський район, с. Сулими, вул. Жовтнева, р/р
26008200177001 в Жовківському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 325464.
11. СП ТЗОВ «Ганза», справа № 2/836-23/195. Юридична адреса: 292310,
Львівська область, м. Жовква, пл. Вічева, 3, р/р 26003116 в Першій філії
АПБ «Аваль» м. Львів.

Арбітражний суд Львівської області приймає заяви кредиторів та санаторів
протягом місяця з дня публікації цього оголошення за адресою: 290010,
м. Львів, вул. Личаківська, 81.

**24.07.99 года в 10.00 в помещении административного корпуса
«Металлургмаш» по адресу: г. Днепропетровск, ул. Собинова, 1 сос-
тоится общее собрание акционеров АО «Металлургмаш» с повесткой
дня:**

1. Отчет правления по итогам деятельности общества за 1998 год.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Утверждение результатов деятельности общества за 1998 год.
4. О выполнении предыдущих решений по реорганизации общества путем
выделения
5. Об эмиссии акций.
6. Об условиях обмена акций реорганизуемого общества на акции об-
щества, создаваемого путем выделения.
7. О форме выпуска акций.
8. О защите прав акционеров.
9. Утверждение разделительного баланса.
10. О внесении изменений в уставные документы.
11. О продаже отдельных объектов основных фондов.
12. Кадровые вопросы.

Ліквідаційна комісія повідомляє про ліквідацію Україно-американського довірчого
товариства з додатковою відповідальністю «Флоріда Траст» (ЗКПО 20035839, м. Київ).
Претензії кредиторів та дебіторів приймаються протягом одного місяця з дати публіка-
ції оголошення, за адресою: м. Київ, вул. Немировича-Данченко, 2, офіс 101.

Ліквідаційна комісія.

Астрологічний прогноз на 21 — 27 червня

ОВЕН. Ви самі знайдете з ким посперечатися і тому залишитесь на самоті. Ситуація вдома складеться так, що комусь захочеться все кинути і піти з дому. Всі конфлікти виникають через невирішені проблеми. Будьте обережні, користуючись інструментом і склом.

ТЕЛЕЦЬ. Ви будете досить переконливими для інших. Однак проблеми у спілкуванні виникнуть через те, що ви не хочете прийняти іншу точку зору і будете надто прямолінійними і грубими. Особливо нестриманими будете під час розв'язання робочих питань.

БЛИЗНЯТА. Весь тиждень витратите на розв'язання другорядних справ. Конфлікуватимете через гроші. Непередбачувані обставини змусять зайнятися незапланованими справами, подбати про домашнє майно і про місце, де перебуватиме ваша дитина.

РАК. Цей тиждень почуватиметеся незатишно і напружено. Ви будете досить активною особистістю, але доведеться самому приймати рішення і самому працювати. Ваш недолік у тому, що ви схильні нехтувати своїм реальним становищем.

ЛЕВ. Опинитесь в становищі, коли ваші дії будуть обмеженими. Ризикнете прийняти неправильне рішення в ситуації, в якій у вас не буде особливого вибору. В гіршому разі, ви залишитесь зі своїми ідеями сам на сам, а всі зусилля будуть марними.

ДІВА. Вам треба багато і наполегливо працювати заради досягнення однієї мети, одного заповітного бажання. Але вам також доведеться поборотися, посуперничати і навіть піти на конфлікт з колективом, щоб одержати якийсь результат.

ТЕРЕЗИ. У ваших діях багато суперечностей. Виникне ситуація, коли ви кинете всі сили, навіть підете на хитрощі тільки б полішити і відновити своє становище або репутацію. Помилка з вашого боку відкине вас на два кроки назад.

СКОРПІОН. Не шкодуючи сил, будете боротися за свою незалежність і нові юридичні права. Тому можете опинитися в конфлікті з людьми, які мають більше можливостей. Буде проблема з далекою дорогою, з транспортом і подальшою освітою.

СТРЕЛЕЦЬ. Вам доведеться виявити свої найкращі якості, оскільки будете боротися за життєво важливі речі. Стосунки з деякими людьми набудуть край загостреного характеру. Можуть перерватися фінансові договори, нові краще не укладати — вони не перспективні.

КОЗЕРІГ. Якщо почнете судові розгляди, то можете програти. Разом з чоловіком або через нього можете посваритися і потрапити в круту історію. Врешті-решт, ви можете перемогти, але справедливості не переможе, а позов не матиме кінця.

ВОДОЛІЙ. Вам буде важко, якщо потерпите від головного болю, тиску. Дотримуйтеся діти, менше паліть і не сердіться. Будьте уважними, працюючи з гострими предметами, не користуйтеся несправною технікою.

РИБИ. Ви надто романтичні, вимогливі, скандальні і не зовсім практичні в питаннях кохання. Самі собі нашкодите необережним словом або вчинком. Ведіть себе помірковано в незнайомих місцях. Буде важко знайти спільну мову з дітьми.

Фото з конверта

— Ох, скупнусь, доки мама не бачить...

Київ.

Фото Володимира ФАЛІНА.

Саки: курорт, якому немає аналогів

Оздоровниці

Природні ресурси міста Саки здавна мають славу чудодійної сили, рятують приречених на нерухомість інвалідів-спинальників. А ще цілющі грязі, які добувають з дна диво-озера, його ропа, мінеральна підземна вода, благодійний клімат з рекордною кількістю сонячних днів безплідним повертають щастя народження дітей.

Звідусюди приїжджають люди за здоров'ям і надійно зміцнюють його завдяки спеціалістам-курортологам, медикам зі світовим визнанням.

Цілющу силу ліманотерапії відчули на собі «чорнобильці». Тут особливо увага до дітей і дорослих із забруднених зон.

Поруч — найстаріша грязелікарня України «Майнаки», багатопрофільний лікувальний комбінат. Ефективність стародавніх і сучасних методів посилені найновішим обладнанням. Чудодійні властивості ропи лиману Майнаки доведені до максимальної ефективності. Са-

ме в цих місцях позбавляють від безлічі захворювань, зокрема, ревматизму, опорно-рухових, церебральних, наслідків травм, хвороб дихання, очей, хронічних запалень, захворювань шкіри. За день тут відпускають понад 3 тисячі процедур.

До речі, порівняльний аналіз сакських грязей з аналогічними з Мертвого, Червоного та інших морів підтвердив перевагу за багатьма параметрами і безумовну конкурентоспроможність кримської грязевої сировини. Унікальний природний лікувальний продукт поставляють у санаторно-курортні заклади інших країн, адже лікувальні грязі омолоджують організм, змушуючи його активно боротися з недугою.

Не можемо замовчати прикрасу для людей в інвалідних візках новину: оздоровлення в санаторіях міста Саки нині подорожчало і коштує за добу від 10 до 25 доларів. Колись цей курорт називали «столицею інвалідів». Нині місто напівпорожнє. Багатьом «спинальникам», яких в Україні більш як 30 тисяч, путівки стали не по кишені.

Унікальний курорт бореться за виживання з останніх сил, прагне уникнути самозакриття, спричиненого масовим зuboжінням людей.

За словами головлікаря санаторію ім. Бурденка Петра Нагорного, лікувальний заклад сам нині нагадує паралізованого. Прикро, що держава самоусунулася, залишивши напризволяще уславлені лікувальні центри, забувши про хворих людей. Держзамовлення на путівки практично зупинилося, Міністерство охорони здоров'я і соцзабез виділяють їх менше десяти на рік. А тих, хто має потребу в екстреному лікуванні, як свідчить статистика, лише в Криму щороку збільшується на 350 осіб. Найгірше те, що, навіть понизивши вартість путівок на третину, вони залишаються недосяжними для загалу. На лікування за повною програмою навіть в умовах лікарні на одного пацієнта треба 500 гривень (125 доларів).

Марно чекають спеціалізовані санаторії пацієнтів в інвалідних візках. Хто підставить плече приреченим на нерухомість?

Віктор ХОМЕНКО.

Кросворд

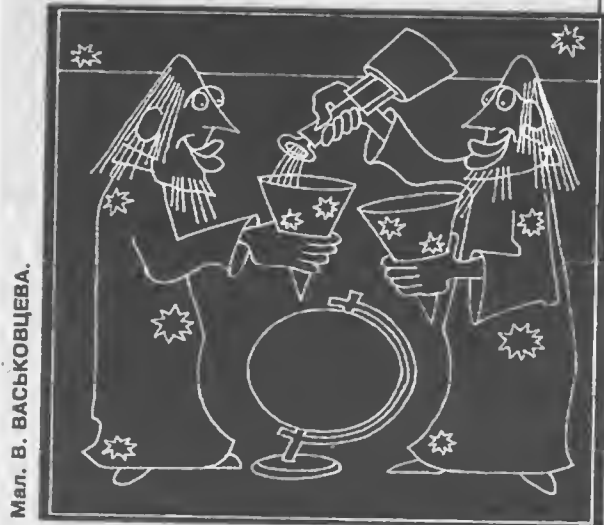
По горизонталі: 1. Як його не крути, а він в один бік показує. 4. Видатний український композитор. 7. Село в Україні, біля якого встановлено пам'ятник мамонту. 9. Келія самітника. 10. В'язка стебел з колосками. 11. Засновник Запорозької Січі. 13. Лебідь. 14. Збірник священних книг у зороастризмі. 15. Командувач Київським військовим округом у 1945 — 1953 рр. 17. Дворянин на Черкащині, у якого працював учителем Г. Сковорода. 19. Гірський баран. 20. Відомий бразильський футболіст. 22. Плата за наречену в наших пращурів. 23. Цінний папір, за яким одержують доходи. 24. Твір Т. Шевченка, написаний у Яготині й присвячений Варварі Репніній. 25. Козацька страва з борошна і пшо-на.

По вертикалі: 1. Тварина з роду лисиць, яка водилася в південних степах України. 2. Ріка у Прикарпатті. 3. Батько гетьмана І. Мазепи. 4. Знаменитий твір, названий іменем Трої. 5. Голландський футбольний клуб. 6. Деталь дерев'яної діжки. 7. Відома українська співачка. 8. Дочка князя Ярополка Ізяславича, яка заповіла своє майно церкві. 11. Видатний український спортсмен. 12. Творець чогось. 15. Татарський драматург і актор. 16. Коло, сфера дії. 17. Обдарування. 18. Чорноплідна горобина. 21. Валка. 22. Німецький рейхсканцлер у 1921 — 1922 рр.

Відповіді до кросворда, надрукованого 12 червня

По горизонталі: 1. Перекоп. 4. Свобода. 7. Рак. 8. Родимки. 9. Оксамит. 10. «Бояриня». 12. Таволга. 14. Апостол. 16. Патерик. 19. Каліпсо. 22. Суворов. 23. Ольгерд. 24. Васюган. 25. Лея. 26. Авокадо. 27. Коровай.

По вертикалі: 1. Перемет. 2. Рудаков. 3. Присяга. 4. Скорина. 5. Обмолот. 6. Автогол. 10. Білорус. 11. Ярослав. 13. Ака. 15. Ота. 16. Прямота. 17. Тронько. 18. Ковадло. 19. Коров'як. 20. Пирогов. 21. Обозний.

Мал. В. ВАСЬКОВЦЕВА.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

- ♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- ♦ Рукописів не повертаємо.
- ♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію
періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами. Індекс 60955.
Тираж 200581.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311111.
2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України:
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34,
441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com